

CRNA GORA
DRUGI GODIŠNJI NACIONALNI PROGRAM
CRNE GORE

PODGORICA, septembar 2011.

I UVOD

Nakon ocjena saveznika o implementaciji prvog ANP-a, uzimajući u obzir sugestije o nastavku dinamike evroatlantske integracije, Crna Gora je pripremila ANP za 2011/12. godinu, čijom zvaničnom predajom Briselu započinje svoj drugi ciklus MAP-a. I ovoga puta, institucije zadužene za evroatlantske integracije će biti fokusirane na uspješno sprovođenje obaveza i dostizanje standarda NATO u svim oblastima koje su sastavni dio dokumenta. Poseban akcenat stavljen je na fazu implementacije reformi, kao i mjerljivosti i realnosti postavljenih ciljeva. Dodatno, komplementarnost dokumenta u dijelu političko-ekonomskih pitanja sa procesom dostizanja EU standarda staviće akcenat na nastavak ukupnih procesa reformi koje su bitne za integraciju kako u EU tako i NATO.

U novom ciklusu MAP nastaviće se sa intenzivnim sprovođenjem reformi, pri čemu će poseban fokus, takođe, biti na jačanju institucija za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, ukupnoj vladavini prava, unapređivanju ljudskih i manjinskih prava. Nastaviće se intenzivno i sa reformama sektora odbrane i bezbjednosti, a akcenat će i dalje biti na doprinosu savezničkim operacijama, učešćem crnogorskog tima u Misiji ISAF.

I u ovom ciklusu MAP, fokus će biti na jačanju javne podrške članstvu u NATO na čemu će intenzivno nastaviti sa djelovanjem i Koordinacioni tim za implementaciju komunikacione strategije Vlade Crne Gore. Intenzivno će se sprovoditi aktivnosti zacrtane u Komunikacionoj strategiji o euroatlantskim integracijama. U tom cilju, biće od izuzetne važnosti i skoro otvaranje NATO info centra u Podgorici.

Sveukupno, aktivnosti u drugom godišnjem programu reflektuju sve teme koje su na dnevnom redu reformskih aktivnosti u Crnoj Gori: kvalitetan nastavak euroatlantskih integracija i intenzivnu saradnju sa saveznicima i NATO institucijama, komplementarnost sa strateškim prioritetom EU integracija, dalju regionalnu i međunarodnu saradnju i sveobuhvatne reforme u političko-ekonomskoj, kao i vojno-odbrambenoj sferi. Kontinuitet reformi u euroatlantskim integracijama i dalje će biti obezbijeđen nadzorom Savjeta za PzM, kao i radom Interresorne Komisije za PzM, što se pokazalo kao efikasan i djelotvoran model u dosadašnjim fazama integracionih procesa.

ANP II ima pet poglavlja: I Političko-ekonomski pitanja; II Vojno-odbrambena pitanja; III Resursi; IV Bezbjednosna pitanja; V Pravna pitanja. Slijedi opis najvažnijih aktivnosti i ciljeva u ovom ciklusu MAP-a u okviru svakog od ovih poglavila.

I POLITIČKO-EKONOMSKA PITANJA

1.1. Integracija u NATO i EU

Crna Gora će i u ovom ciklusu MAP nastaviti intenzivnu bilateralnu i multilateralnu saradnju sa EU i NATO i njihovim zemljama članicama, dalje jačati odnose sa susjedima i aktivno učestvovati u regionalnim inicijativama. Nastaviće i sa intenzivnom saradnjom sa kontakt zemljom Slovenijom u Crnoj Gori. Prioritet i u ovom ciklusu MAP biće dalje ispunjavanje političkih i vojno-odbrambenih programa (PARP, IPP), jačanje javne podrške za članstvo u NATO, kao i dalja reforma odbrambenog i bezbjednosnog sektora i jačanje demokratske kontrole snaga bezbjednosti i odbrane.

Crna Gora je u prethodnom periodu posebnu pažnju posvetila ispunjenju sedam ključnih prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije. Izvještaj o napretku Crne Gore će biti objavljen 12. oktobra, na osnovu priloga Godišnjem izvještaju koje je Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija dostavilo

Evropskoj komisiji. Cilj Crne Gore je dobijanje datuma za otpočinjanje pretprištupnih pregovora sa EU, i u narednom periodu institucije će biti posvećene ispunjavanju tog cilja, a u slučaju dobijanja datuma, na adekvatnoj pripremi za početak pregovora.

1.2. Jačanje odnosa sa susjedima i regionalne saradnje i saradnje sa međunarodnim organizacijama

Jačanje dobrosusjedskih odnosa i regionalne saradnje ostaće i dalje na vrhu prioriteta crnogorske spoljne politike. Nastaviće se sa unapređenjem saradnje u svim oblastima, političkoj, ekonomskoj, voeno-odbrambenoj i drugim, i razmjeni iskustava na polju evropskih i euroatlantskih integraicija. Crna Gora će, nakon uspješnog predsjedavanja najvažnijim regionalnim inicijativama, nastaviti proaktivno učešće u tim inicijativama i doprinositi njihovom daljem unapređenju.

Crna Gora će nastaviti i sa aktivnim učešćem u međunarodnim organizacijama, UN, OEBS, SE i sproveđenjem relevantnih obaveza, kao i saradnjom sa njihovim institucijama i predstavnicima u Crnoj Gori.

1.3. Razvoj demokratije i vladavine prava, poštovanje ljudskih i manjinskih prava

Crna Gora je posvećena reformi svog pravosudnog sistema, kao garanta vladavine prava i pravne države. Aktivnosti planirane u II Godišnjem nacionalnom programu predstavljaju kontinuitet naših napora usmjerenih na jačanje nezavisnosti pravosuđa, njegove efikasnosti, institucionalnih kapaciteta za primjenu reformskih zakona, kao i regionalne i međunarodne saradnje.

Skupština Crne Gore će i u predstojećem periodu imati važnu ulogu u integrativnim procesima kojim stremi država Crna Gora. Nastavak aktivnosti na jačanju zakonodavne i nadzorne funkcije, kroz sveobuhvatno unapređenje sopstvenih kapaciteta, doprinijeće da Skupština Crne Gore da značajan doprinos daljem jačanju demokratije i ekonomskog ambijenta u crnogorskom društvu. Donošenje i implementacija Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, omogućiće da Skupština Crne Gore, preko Odbora za bezbjednost i odbranu ojača nadzornu funkciju u jednoj važnoj oblasti, što je svakako oblast odbrane i bezbjednosti.

1.4. Borba protiv korupcije i organizovanog kriminala

U ovom ciklusu MAP, nastaviće se sa daljim jačanjem i obukom specijalizovanih jedinica za suzbijanje organizovanog kriminala i korupcije. Posebna pažnja će biti posvećena jačanju uloge Sekretarijata Nacionalne komisije za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije i koordinacione uloge Uprave za antikorupcijsku inicijativu, kao i daljem unaprijeđenju i potpunom definisanju institucionalnog i zakonodavnog okvira za borbu protiv korupcije u Crnoj Gori. U fokusu će biti i implementacija preporuka GRECO-a, evaluacija Crne Gore u realizaciji obaveza iz UNCAC-a i aktivnosti u okviru predsjedavanja Regionalnom antikorupcijskom inicijativom (RAI).

Borba protiv organizovanog kriminala i korupcije prepoznati su u strateškim dokumentima za euroatlantske integracije Crne Gore kao poseban izazov i jedan od ključnih ciljeva.

Aktivnosti planirane u II Godišnjem izvještaju odnose se pretežno, kako na unaprijeđenje strateškog, tako i na jačanje operativnog nivoa borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije, kroz osposobljavanje kadra i formiranje jedinica za multidisciplinarno, proaktivno djelovanje, sa naglaskom na finansijskim istragama i oduzimanju imovine stečene krivičnim djelom.

Posebnu pažnju u nastupajućem periodu posvetićemo i unaprijeđenju saradnje sa međunarodnim partnerima.

1.5. Kontrola naoružanja i borba protiv terorizma

Nastaviće se proces razvoja i pune implementacije zakonske regulative i do sada izgrađenog sistema izvozne kontrole naoružanja, vojne opreme i robe dvostrukе namjene, jačanje regionalne saradnje na planu izvozne kontrole, donošenje novih Nacionalnih kontrolnih lista, odnosno usklađivanje sa listama EU, izvršavanje svih preuzetih obaveza koje proističu iz članstva Crne Gore u UN, kao i brojnih međunarodnih rezolucija, preporuka i drugih dokumenata na planu sprječavanja proliferacije oružja za masovno uništenje i borbe protiv terorizma i sl.

1.6. Ekonomski razvoj

U ovom ciklusu MAP-a, u oblasti ekonomskih odnosa sa inostranstvom, nastaviće se sa intenziviranjem bilateralne ekomske saradnje, prije svega kroz otpočinjanje pregovora za potpisivanje novih investicionih sporazuma, sporazuma o ekonomskoj saradnji kao i konsolidaciju postojećih ugovornih stanja sa drugim zemljama.

Kroz primjenu novog Zakona o stranim investicijama i izradu Akcionog plana za podsticanje stranih direktnih investicija, obezbijediće se kvalitetnije uređenje oblasti stranih investicija kao i vođenje evidencije o stranim investicijama u Crnoj Gori, dok će se kroz izradu Vodiča za investiciona ulaganja u Crnoj Gori obezbijediti bolja informisanost stranih investitora o mogućnostima ulaganja u Crnoj Gori.

Takođe, kroz razvoj biznis zona u manje razvijenim opština Crne Gore, omogućiće se bolji ambijent za razvoj mikro i malih preduzeća u najmanje razvijenim područjima Crne Gore.

1.7. Upravljanje u kriznim situacijama

U narednom periodu planirano je intenziviranje aktivnosti na usklađivanju modela organizacije upravljanja u vanrednim situacijama u skladu sa preporukama međunarodne zajednice i sa dobrom praksom organizacije ovih službi u okruženu i zemljama Evropske Unije, izrada programa razvoja sistema zaštite i spašavanja za period od 2012. do 2017. godine, kao i druge aktivnosti kojima će se u još većoj mjeri obezbijediti poboljšanje sistema zaštite i spašavanja. Posebna pažnja biće usmjerena na obuku lokalnih organa i koordinaciju različitih aktera koji rade u ovoj oblasti. Institucije uključene u sistem upravljanja vanrednim situacijama obezbijediće aktivno učešće na plenarnim i redovnim sastancima radnih grupa NATO Komiteta za civilno planiranje u kriznim situacijama (CEPC).

1.8. Naučna saradnja i ekološka bezbjednost

Nastaviće se sprovodenje projekta "Harmonizacija karata seizmičkog hazarda za zemlje zapadnog Balkana" (BSHAP) zajedno sa projekt-partnerima iz pet zemalja okruženja (Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Makedonija i Srbija) koje čine 12 institucija, kao i Turskom kao NATO Projekt partnerom.

II VOJNO-ODBRAMBENA PITANJA

2.1. Bezbjednosna i odbrambena politika

Crna Gora će nastaviti sa procesom razvoja sistema odbrane u cilju izgradnje institucija, neophodne infrastrukture i sticanja sposobnosti za izvršavanje obaveza iz okvira punopravnog članstva u NATO i EU, kao i ostvarivanje bezbjednosnih ciljeva na nacionalnom nivou. U kontekstu regionalne saradnje, Crna

Crna Gora je članica Američko-jadranske povelje (A5), Procesa saradnje ministara odbrane Južne Evrope (SEDM), SEECP (South-Eastern Europe Cooperation Process), SEECH (South-Eastern Europe Claring House). Učešćem u ovim organizacijama, Crna Gora će razvijati vojne sposobnosti, sposobnosti kriznog menadžmenta, doprinositi unapređenju povjerenja, saradnje i stabilizacije regiona. Takođe, Crna Gora će nastaviti sa rješavanjem viškova municije i naoružanja i sproveđenjem obaveza o kontroli naoružanja, koje proističu iz međunarodnih sporazuma.

Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore će pružiti doprinos za unaprijeđenje saradnje svih elemenata sistema zaštite i spasavanja prilikom prirodnih i vještački izazvanih katastrofa i u drugim kriznim situacijama, kroz zajedničko planiranje, obuku i vježbe. Pored toga, Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore će učestovati i na regionalnim aktivnostima koje se odnose na krizno upravljanje, kako bi pružili doprinos regionalnoj saradnji.

2.2. Planovi odbrane

Ministarstvo odbrane će nastaviti izradu razvojnih planova odbrane. Dugoročni plan razvoja odbrane će definisati način, rokove i finansijski okvir za dostizanje vojnih sposobnosti, koje je definisao Strategijski pregled odbrane Crne Gore. Dugoročni plan razvoja odbrane obuhvata period od 10 godina. Implementacija Dugoročnog plana razvoja će se vršiti kroz Srednjeročne planove razvoja, koji obuhvataju period planiranja od 5 godina. Ministarstvo odbrane će nastaviti sa uvođenjem sistema planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja, koji primjenjuju članice NATO.

Radi unaprijeđenja bezbjednosti i sigurnosti na moru, kao i kontrole i nadzora vazdušnog prostora, Ministarstvo odbrane je iniciralo interresorni rad Vlade, u cilju iznalaženja optimalnih modela integrisanih sistema.

2.3. Upravljanje odbranom

Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore namjerava da povećava kapacitete za saradnju sa NATO, kroz unaprijeđivanje interoperabilnosti. To će postići kroz realizaciju aktivnosti iz Individualnog programa za partnerstvo i saradnju, što će uticati i na efikasniju implementaciju Partnerskih ciljeva.

U skladu sa intenziviranjem obaveza u MAP-u i mogućnostima, Crna Gora će nastaviti popunjavanje Misije u Briselu i vojno diplomatskih predstavništava. U cilju efikasnijeg upravljanja resursima sistema odbrane, prema Partnerskom cilju (G0002), sprovodiće se aktivnosti na implementaciji i poboljšanju sistema za planiranje, programiranje, budžetiranje i izvršenje (PPBES).

U cilju obezbjeđenja adekvatnog kadrovskog potencijala, nastaviće se sa procesom obrazovanja i usavršavanja vojnog osoblja, školovanja kadeta u stranim vojnim akademijama, usavršavanjem profesionalnih vojnih lica (generalštabno i komandnoštabno usavršavanje), usavršavanjem državnih službenika i namještenika, kao i sa rješavanjem viška zaposlenih u Ministarstvu odbrane i Vojski Crne Gore.

2.4. Vojska Crne Gore

Crna Gora će nastaviti sa razvojem operativnih kapaciteta za NATO vođene misije i druge multinacionalne operacije, kao i za izvršavanje zadataka odbrane Crne Gore. Pripadnici Vojske Crne Gore će nastaviti sa angažovanjem i rotacijama u sljedećim misijama: ISAF, UNMIL i misiji EU - ATALANTA.

U fokusu de biti unapređenje interoperabilnosti Vojske Crne Gore kroz implementaciju Partnerskih ciljeva (trenutno 28 i novi u proljeće 2012. godine). Nastaviće se implementacija Koncepta operativnih sposobnosti (OCC), vojno-vojne saradnje sa partnerskim zemljama, kao i učešće na zajedničkim

vježbama u zemlji i inostranstvu. Crna Gora obučava jednu pješadijsku četu iz brigade kopnene vojske po OCC. Do sada je završeno ocjenjivanje jedinice prema SEL-1. U narednom planskom ciklusu pješadijska četa će da realizuje NEL-1.

Obuka, školovanje i usavršavanje kadrova će se vršiti u zemlji i u inostranstvu. U inostranstvu će se realizovati osposobljavanje kadrova za koje ne postoje mogućnosti u zemlji: komandnoštabno i generalštabno usavršavanje, viši nivoi učenja stranih jezika, razni kursevi i vježbe.

Planskim razvojem projekata nadzora mora i vazdušnog prostora, kao i operativnih centara, unaprijeđiće se komandovanje i upravljanje resursima u cilju unaprijeđenja bezbjednosti i sigurnosti.

Težište u razvoju logistike Vojske Crne Gore u narednom periodu biće obuka kadra za korišćenje NATO logističkih procedura i postupaka, podizanje nivoa kvaliteta održavanja naoružanja i vojne opreme, poboljšanje uslova skladištenja sredstava, rješavanje viškova naoružanja i vojne opreme i nastavak obuke medicinskog kadra za angažovanje u misijama. Jačanje logističkih kapaciteta će se vršiti kroz usvajanje NATO logističkih standarda. U cilju dodatnog osposobljavanja instruktora iz sastava Centra za obuku nastaviće se sa osposobljavanjem podoficira upućivanjem na osnovne i napredne instruktorske kurseve.

Nastaviće se sa razvojem doktrinarnih dokumenata: Doktrine Vojske Crne Gore, Doktrine vojnog obrazovanja i obuke i Doktrine logistike.

III RESURSI

Kao rezultat reforme sistema odbrane i nastojanja Vlade da smanji javnu potrošnju, a posebno zbog uticaja globalne ekonomske i finansijske krize, u 2011. godini je nastavljen trend smanjenja izdataka za odbranu. Nakon što je u 2008. godini značajno povećano učešće odbrambenog budžeta u BDP (1,58% BDP), njegovo učešće pod uticajem ekonomske krize je smanjeno u 2009. godini na 1,35% BDP, u 2010. godini uslijedilo je dalje smanjenje na 1,29% BDP, da bi u 2011. godini ono bilo na nivou 1,20% procijenjenog BDP.

Struktura odbrambenog budžeta za 2011:

O p i s	Iznos (€)	%
PLATE I NAKNADE	27.657.688	72,30
MATERIJALNI RASHODI	8.723.634	22,80
OPREMANJE I MODERNIZACIJA	1.870.957	4,90
U K U P N O	38.252.279	100,00
UČEŠĆE ODBRAM. BUDŽETA U BDP		1,20

Učešće ukupnih troškovi za odbranu u BDP, koji uključuju neto vojne penzije i kapitalne investicije, iznosilo je u 2008. godini 1,96%, u 2009. godini 1,80%, i 2010. godini 1,78%, BDP-a. Ukoliko se odbrambenom budžetu (38.25 mil eura) dodaju izdaci za neto vojne penzije (19.89 mil eura) i izdaci za kapitalne investicije koji se izvršavaju preko Direkcije javnih radova (0,89 mil eura), ukupni troškovi za odbranu u 2011. godini iznose 59.03 mil eura ili 1,86% procijenjenog BDP.

Kretanje odbrambenog budžeta 2009 – 2012:

	2009	2010	2011	2012 Procjena
Vojne penzije (u mil. €)	12.4	12.6	19.9	15.2
Odbrambeni budžet (u mil. €)	40.6	40.3	38.2	44.02 ¹
Kapitalni budžet	1.0	2.7	0.9	5.8
U K U P NO	54.0	55.6	59.0	65.1
Učešće izdvajanja za odbranu u BDP	1.8%	1.78%	1,85%	1,92%

Iako su u razdoblju 2005-2008. godine postignuti pozitivni rezultati u uspostavljanju standardne strukture troškova unutar odbrambenog budžeta, pri čemu je učešće izdataka za plate i naknade smanjeno sa 80% u 2005. godini, na 53% u 2008. godini, u 2009. godini učešće personalnih izdataka je iznosilo 62%, da bi u 2010. godini njihovo učešće iznosilo 66% odbrambenog budžeta. Ovaj trend uvećanja personalnih izdataka u strukturi odbrambenog budžeta, nastavljen je i u 2011. godini, što je dijelom posljedica smanjenja ukupnog budžeta za odbranu, a dijelom i zbog novih troškova koji se odnose na naknade vojnicima koji učestvuju u operacijama podrške i očuvanja mira u svijetu.

Iznos za opremanje i modernizaciju u strukturi odbrambenog budžeta za 2011. godinu čini 4,90%, što je prema NATO metodologiji nizak nivo. Zbog uticaja ekonomske krize ovaj procenat je, sa 25,74% koliko je iznosio u 2008. godini, smanjen na 16,24% u 2009. godinu, da bi u 2010. godini uslijedilo dalje smanjenje na 8,82% odbrambenog budžeta.

U 2012. godini za potrebe odbrane, očekuje se izdvajanje u iznosu od 65,11 mil eura, što bi bilo izdvajanje na dostignutom nivou u 2011. godini odnosno oko 1,9% BDP-a. U strukturi odbrambenog budžeta (1,3% BDP-a) učešće personalnih izdataka bi iznosilo 64%, tekućih izdataka 24,5% i sredstva za opremanje i modernizaciju 11,50%.

I pored činjenice da je u SPO koji je donijela Vlada Crne Gore, za potrebe odbrane predviđeno izdvajanje iz Tekućeg budžeta na nivou 1,3% BDP, ono će u velikoj mjeri zavisiti od finansijskih mogućnosti države, stanja ekonomije i njenog oporavka od uticaja ekonomske i finansijske krize, prioriteta ekonomske i fiskalne politike Vlade, kao i od odbrambenih programa za naredno razdoblje.

Podaci u tabeli (Makroekonomski i fiskalni pokazatelji 2006-2015) Nacionalnog programa poslužili su za procjenu odbrambenog budžeta za naredni period.

Kretanje odbrambenog budžeta 2007 – 2014. godina:

---

¹ Sredstva u iznosu od 44.02 predstavljaju zahtjev Ministarstva odbrane u 2012.godini, što je u skladu sa usvojenim SPO (Strategijski pregled odbrane) koji je predvidio izdvajanje u iznosu 1.3 %BDP (procijenjeni BDP za 2012.godinu 3.386 mil €). Upustvom za pripremanje Budžeta za 2012. godinu Ministarstvo finansija je Ministarstvu odbrane odredilo limit u iznosu od 37.8 mil €. Imajući u vidu značajne razlike između zahtijevanih sredstava i sredstava određenih limitom za 2012. godinu u mjesecu septembru sa Ministarstvom finansija planirano je usaglašavanje budžeta.

	2007	2008	2009	2010	2011 Procjena	2012 Procjena	2013 Procjena	2014 Procjena
<i>BDP (u mil. €)</i>	2.808	3.086	3.003	3.117	3.190	3.386	3.582	3.789
<i>Odbrambeni budžet (u mil. €)</i>	40,1	48,7	40,6	40,3	38,25	44,02	46,56	49,26
<i>Učešće OB u BDP</i>	1,45%	1,58%	1,35%	1,29%	1,20%	1,30%	1,30%	1,30

Napomena: Nedostajuće sredstva će biti obezbijeđena od prihoda od prodaje naoružanja i vojne opreme.

IV BEZBJEDNOSNA PITANJA

Aktivnosti u narednom periodu u dijelu koji se odnosi na legislativu biće usmjerene na harmonizaciju Zakona o tajnosti podataka i Zakona o zaštiti podataka o ličnosti sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama, donošenje Instrukcija za rukovanje NATO i EU tajnim podacima, kao i Instrukcija koji će pomoći u implementaciji Uredbe o bližim uslovima i načinu sprovođenja informatičkih mjera zaštite tajnih podataka.

Nastaviće se sa razmjrenom tajnih podataka sa NATO i izdavanjem sertifikata za pristup NATO tajnim podacima, kao i realizacijom programa edukacije službenika državne uprave za rad i rukovanje tajnim podacima.

U skladu sa potrebama, nastaviće se sa uspostavljanjem podregistara tajnih podataka za potrebe ministarstava i drugih državnih organa, te nastaviti sa redovnim inspekcijskim nadzorom nad radom postojećih podregistara.

Općoćeće se sa razmjrenom NATO tajnih podataka putem kurirske službe Vrhovne komande savezničkih snaga za Evropu (SHAPE), kao i elektronskom razmjrenom putem sigurnih kripto-komunikacionih sistema do i uključujući stepen SECRET, na relaciji Brisel – Podgorica – Avganistan. Nastaviće se sa korišćenjem i, po potrebi, proširenjem mreže PEM HART stanica za razmjenu NATO RESTRICTED tajnih podataka, te izvršiti nabavku TEMPEST SDIP27 Level 1 Lap-top uređaja i secure fax uređaja. Takođe će biti izvršena nabavka i instalacija ACN sistema za sigurnu elektronsku razmjenu EU RESTRICTED tajnih podataka.

U cilju ispunjavanja partnerskog cilja "Nacionalni program za bezbjednosnu saradnju sa NATO-om" biće nastavljena revizija postojeće nacionalne bezbjednosne politike i pravila u oblastima: bezbjednosti lica, bezbjednosti podataka, INFOSEC-a i fizičke bezbjednosti.

Nastaviće se aktivnosti na zaključivanju bilateralnih sporazuma kojima će biti regulisana razmjena i zaštita tajnih podataka između Crne Gore i drugih država i međunarodnih organizacija.

V PRAVNA PITANJA

U narednom ciklusu MAP Radna grupa za pravna pitanja pod vođstvom savjetnika premijera za pravna pitanja će nastaviti inenzivan rad na analizi obavezujućih pravnih dokumenata NATO-a i raditi na pripremama za njihovu implementaciju i usvajanje na nivou države.

Ciljevi	Nosilac	Realizacija aktivnosti/Prioriteti	Vremenski rok	Finansijska sredstva	Napomena
I POLITIČKO – EKONOMSKA PITANJA					
1.1. Cilj Integracija u NATO i EU	Vlada, Skupština, MVPE, MO				
1.1.1. Integracija u NATO					
Aktivnost 1 Nastavak i jačanje saradnje Crne Gore i NATO	Vlada, MVPEI, MO	<ul style="list-style-type: none"> -Unapređenje i jačanje političkog dijaloga sa NATO, uključujući format 28+1 -Učešće na sastancima EAPC/PfP -Implementacija ANP 2011/12, -Jačanje bilateralne saradnje sa saveznicima i partnerima -Jačanje saradnje sa CPE Slovenija -Nastavak saradnje u okviru programa SPS -Jačanje saradnje sa Odjeljenjem za javnu diplomaciju NATO-a, -Realizacija IPP aktivnosti, -Implementacija PARP, -Implementacija Partnerskih ciljeva. -Učešće na sastancima CEPC-a* -Učešće na sastancima kontributora ISAF misiji -Redovno učešće na sjednicama Parlamentarne skupštine NATO** -Aktivno učešće u SEE grupi 	2011-12.		<p>*Institucije Crne Gore uključene u sistem upravljanja kriznim situacijama imenovale su kontakt osobe za učešće na plenarnim i redovnim sastancima CEPC, radi jačanja saradnje sa NATO u ovoj oblasti</p> <p>**Delegacija Skupštine Crne Gore učestvovala je u radu proljećnjeg zasjedanja Parlamentarne skupštine NATO, koje je održano u periodu od 27. do 30. maja 2011. u Varni, Bugarska.</p>
Aktivnost 2 Doprinos Crne Gore operacijama NATO – učešće u ISAF misiji	Vlada, MO, GŠ,VCG	<ul style="list-style-type: none"> -Završetak angažovanja IV kontingenta -Upućivanje V kontingenta -Upućivanje VI kontingenta 	Mart 2012 Avg. 2012	969.000€ Troškovi jedne rotacije	<p>Pripadnici Vojske Crne Gore-ukupno 39 pripadnika: -3 pripadnika u regionalnoj komandi Sjever/2 pripadnika u komandi Mađarskog PRT / -pješadijski vod od 29 pripadnika VCG, -medicinski tim od 3 pripadnika (od toga 2 medicinske službe) / -2 pripadnika u</p>

				Školi vojne policije. -Pod predsjedavanjem CG Americko-jadranskom poveljom (A5) finalizovana inicijativa o slanju instruktora u školu vojne policije u Kabulu.
Aktivnost 3 Javna diplomacija – aktivnosti na jačanju podrške javnosti integraciji Crne Gore u NATO	Kordinacioni tim za implementaciju Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama CG, MO, MVPEI	<ul style="list-style-type: none"> -Sprovodenje osmog šestomjesečnog Akcionog plana za implementaciju Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama kojim je planirano 36 projekata sa preko 100 pojedinačnih aktivnosti* -Nastavak saradnje sa Odjeljenjem NATO za javnu diplomaciju; -Stavljanje u funkciju nato INFO centra u Podgorici, koji je, trenutno, u fazi finalizacije, -Intenziviranje saradnje sa Slovenijom, kontakt ambasadom NATO za Crnu Goru, ambasadama država članica NATO u Crnoj Gori, razmjena iskustava i dobre prakse sa njima, susjednim zemljama i saveznicima; -Jačanje unutrašnje kohezije između Koordinacionog tima i partnera, kao i širenje djelovanja sa različitim strukturama društva (učenici-maturanti, nastavnici, studenti, ženske organizacije, državni i lokalni službenici i namještenici, penzioneri, borci i antifašisti), uz uključivanje što većeg broja građana u ovaj proces; -Nastavak aktivnosti sa elektronskim i štampanim medijima (tri televizije, dva radija i jedan dnevni list), -u saradnji sa NVO CDT realizacija predavanja za maturante (učenici završnih razreda srednjih škola), -Nastavak aktivnosti na kvalitetnoj implementaciji Memoranduma o saradnji sa NVO (u mreži više od 60 NVO koje podržavaju ulazak Crne Gore u NATO, 	2011-12.	<ul style="list-style-type: none"> *NATO-Info na Javnom servisu, Talk Show Pro et Contra i tematske emisije na privatnim televizijskim kanalima, NATO info na Radiju Crne Gore, Predavanje za maturante, Studijsko putovanje za studente u sjedište NATO u Briselu, Radionica za novinare, Istraživanje informisanosti studentske populacije o NATO, Izrada promotivnog materijala, Škola evroatlantskih integracija, Serija razgovora: „Ka uspješnim integracijama“, Tribine građana i predavanja u 4 crnogorska grada, Svjetsko ALIANTE 2011 takmičenje, Regionalni kamp REACT 2011, Projekat edukacije mladih „Želim da vidim, hoću da znam!“, Virtuelna škola evroatlantizma, NATO Pojmovnik, Simulacija parlamentarnog zasjedanja, Konferencija povodom evropskog Dana nauke, Škola retorike, Usluge snimanja video materijala i fotografisanje, Projekat „Čuvaj.me“, Edukativne radionice „Mladi u integracijama“, Susret sa predstvincima zemalja članica NATO u CG, NATO info telefon, Razgovor sa penzionerima, Saradnja sa dnevnim listom „Pobjeda“, Edukacija službenika i parlamentaraca na državnom i lokalnom nivou, Izrada mjesecnog newslettera, Press kliping, Održavanje sajta NATO-Montenegro, Saradnja sa profesorima srednjih škola, Sastanak novinara sa ministrom vanjskih poslova i evropskih integracija i ili odbrane itd. **Prema istraživanjima IPSOS Strategic Marketing u junu 2011. podška javnosti integraciji Crne Gore u NATO je pokazalo da se 49% ispitanika pozitivno izjašnjava kad je u pitanju ulazak u NATO (30% građana bi sigurno glasalo ZA ulazak u NATO, a 19% bi vjerovatno glasalo ZA), dok 40% ne podržava ulazak u NATO (32% bi sigurno glasalo

		<ul style="list-style-type: none"> -Realizacija projekata sa studentima -Nastavak saradnje sa Slovak Atlantic Comission i NVO u realizaciji javnih tribina i drugih vidova neposredne komunikacije sa građanima, -Nastavak aktivnosti sa profesorima fakulteta i srednjih škola, kao i mladima političkih partija, -Održavanje redovnih sastanaka sa predstvincima zemalja članica NATO u Podgorici, -Realizacija Razgovora sa penzionerima, borcima i antifašistima po gradovima -Nastavak Projekta edukacije službenika i namještene na centralnom i lokalnom nivou, -nastavak redovnog informisanja međunarodne i domaće javnosti kroz izradu i distribuciju mjesечnih newsletter-a, -Nastavak kvalitetne implementacije Sporazuma o saradnji sa Fakultetom za državne i evropske studije -Redovna istraživanja javnog mnjenja, od različitih agencija.** -Priprema i usvajanje Izveštaja o realizaciji osmog Akcionog plana za period jul-decembar 2011. godine; -Izrada i implementacija devetog Akcionog plana za realizaciju Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama, januar – jul 2012.*** -Izrada Komunikacione strategije Ministarstva odbrane sa ciljem dostizanja široke političke i javne podrške oružanim snagama;**** -Priprema Kriznog plana komunikacije za učestvovanje u misiji „ISAF“ u Avganistanu. -Održavanje sajta www.nato-montenegro.me 		<p><i>PROTIV, a 8% bi vjerovatno glasalo PROTIV), 3% ne bi glasalo, dok 8% ispitanika odbija da odgovori. Na pitanje: „Da li očekujete da će se Crna Gora pridružiti NATO?“, 83% ispitanika je pozitivno odgovorilo, 17% je odgovorilo da ne očekuje, dok 10% ne zna.</i></p> <p><i>***Vlada je 28. jula 2011. usvojila Izveštaj o realizaciji sedmog Akcionog plana, za period januar – jun 2011. i donijet novi Akcioni plan za period jul-decembar 2011.</i></p> <p><i>****Ministarstvo odbrane je podržalo organizaciju nacionalnog i svjetskog takmičenja ALIANTE 2011 i Četvrtog regionalnog evroatlantskog kampa REACT 2011 u organizaciji ALFA centra iz Nikšića. Ministarstvo odbrane je, takođe, u saradnji sa Ministarstvom pravde i nevladinom organizacijom Euro-atlantski klub, uz partnerstvo NATO i ambasadu SAD u Podgorici, organizovalo prvi 2BS Forum „Uloga Crne Gore u izgradnji bezbjednosnog okvira Jugoistočne Evrope“.</i></p> <p><i>Uspješno je realizovan projekat: »Pristajem NA TO« (vidi: www.nato.montenegro.me)</i></p>
Aktivnost 4 Demokratska kontrola oružanih snaga	Skupština, Vlada,	-Implementacija Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane*	2011-12.	*U skladu sa Zakonom o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, Odbor za bezbjednost i

	MO	<p>-Dostavljanje Skupštini Crne Gore Izveštaja o radu MO Crne Gore u 2011.g. i Izveštaja o ukupnom stanju u Vojsci Crne Gore za 2011.g.</p> <p>-Nastavak sprovođenja reformi Agencije za nacionalnu bezbjednost u cilju dostizanja punih NATO standarda.**</p>		<p><i>odbranu Skupštine Crne Gore, na sjednici koja je održana u julu 2011. razmatrao je Izveštaj o radu Ministarstva odbrane i Izveštaj o ukupnom stanju u Vojsci Crne Gore za 2010. Takođe, Odbor je razmatrao i Izveštaj o upotrebi jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama u 2010. koji je nakon toga razmatran i na sjednici Skupštine.</i></p> <p><i>**Odbor za bezbjednost i odbranu je u julu 2011. razmatrao Izveštaj o radu Agencije za nacionalnu bezbjednost za 2010.g. Agencijaje Odboru podnosiла i posebne izveštaje o pojedinim poslovima iz svog djelokruga rada.</i></p> <p><i>Skupština Crne Gore je na sjednici koja je održana 5. aprila 2011. donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost, koje se odnose na usaglašavanje Zakona sa drugim sistemskim zakonima (Zakon o tajnosti podataka, Zakon o odbrani, Zakon o zaštiti ličnih podataka, Zakon o elektronskim komunikacijama).</i></p>
1.1.2. Integracija u EU				
Aktivnost 1 Ostvarivanje daljeg napretka u procesu evropskih integracija radi dobijanja datuma za početak pregovora sa EU	Vlada, MVPEI	<p>-Praćenje napretka u ispunjavanju sedam preporuka i Izvještavanje o aktivnostima iz Akcionog plana za praćenje sprovođenja preporuka iz Mišljenja Evropske komisije*</p> <p>-Formiranje i donošenje Odluke o osnivanju Komisije za evropske integracije i Odluke o koordinacionim strukturama za pregovaračka poglavljia.</p> <p>-Donošenje Plana harmonizacije nacionalnog zakonodavstva sa Acquis-em na godišnjem nivou;</p> <p>-Donošenje Uputstva za ocjenu usklađenosti propisa Crne Gore sa odgovarajućim propisima EU (sa metodologijom za popunjavanje obrasca izjave i tabele usklađenosti).</p> <p>-Koordinacija sprovođenja i učestvovanje u upravljanju programima u kojima Crna Gora učestvuje u okviru IPA projekata****</p>	<p>kontinuirano</p> <p>2011-12.</p>	<p>*Sedam preporuka EK: 1.unapređenje izbornog zakonodavstva i jačanje zakonodavne i kontrolne uloge Skupštine (obaveza ispunjena – vidjeti poglavlje 1.3.1. o ustavnim reformama); 2. kompletiranje reforme državne administracije s posebnim naglaskom na unapređenje profesionalizma i kompletnosti državne uprave; 3. jačanje vladavine prava; 4. unapređenje antikorupcijskog pravnog okvira; 5. jačanje borbe protiv organizovanog kriminala; 6. unapređenje medijskih sloboda, posebno u dijelu uskladivanja sa praksom Evropskog suda za ljudska prava, kao i saradnje sa civilnim društvom; 7. sprovođenje propisa i politike zaštite od diskriminacije, uključujući rješenje pravnog statusa raseljenih lica i usvajanje i sprovođenje održive strategije za zatvaranje kampa Konik.</p> <p>http://www.gov.me/en/homepage</p> <p>Drugi prilog je poslat EK 1. septembra 2011.</p> <p>Krajem jula 2011. usvojen je Peti mjesecni izvještaj o realizaciji obaveza iz Akcionog plana. Izveštaji su usvajani svakog mjeseca - do objavljivanja izvještaja o napretku EK.</p> <p>****Crna Gora trenutno koristi prve dvije IPA komponente</p>

				(IPA I – Podrška tranziciji i izgradnja institucija; IPA II – Prekogranična saradnja). Sa dobijanjem statusa kandidata, Crnoj Gori se otvara mogućnost korišćenja preostale tri komponente (IPA III – Regionalni razvoj; IPA IV – Razvoj ljudskih resursa; IPA V – Ruralni razvoj).
Aktivnost 2 Implementacija Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju	Vlada, Skupština, MVPEI	-Tromjesečno izvještavanje o izvršenim obavezama koje proizilaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između EU i CG* -Nastavak izrade Kvartalnih izvještaja o ukupnim aktivnostima u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji, koji Vlada dostavlja Skupštini na uvid** -Učešće u radnim tijelima formiranim u okviru dijaloga o pridruživanju po SSP***	2011-12.	*Sporazum omogućava postupne pripreme Crne Gore za ostvarenje punopravnog članstva u EU, dok u svom političkom dijelu SSP naglašava potrebu regionalne saradnje radi stabilizacije područja Jugoistočne Europe. **U toku je procedura usvajanja Trećeg izvještaja. ***Juna 2011. u Luksemburgu održan II sastanak Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje između Crne Gore i EU kojim je predsedavao ministar vanjskih poslova i evropskih integracija Milan Ročen. Delegaciju EU je predvodio Žolt Nemet, državni sekretar MVP Mađarske, u ime VP Ketrin Ešton. Sastanku je prisustvovao i komesar za proširenje i susjedsku politiku Štefan File. Drugi sastanak Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje Evropske unije i Crne Gore (POSP) održan je 17-18. maja 2011. u Podgorici, pod zajedničkim predsedavanjem Eduarda Kukana, u ime delegacije Evropskog parlamenta, i Ranka Krivokapića, predsjednika Skupštine Crne Gore, u ime delegacije Skupštine Crne Gore. Parlamentarni odbor je usvojio Deklaraciju i Preporuke i uputio ih Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje i institucijama u Crnoj Gori i EU.
Aktivnost 3 Nacionalni program usvajanja Acquis-a za period 2011-2015.	Vlada, MVPEI	-Usvajanje Nacionalnog programa za usvajanje Acquis-a za period 2011 – 2015. -Sprovodenje plana zakonodavnih aktivnosti u cilju pripreme za postepeno preuzimanje evropskog Acquis-a u domaće zakonodavstvo u narednom kratkom i srednjem roku (deleđiran po organima i budućim pregovaračkim poglavljima). -Izrada plana jačanja administrativnih kapaciteta, kao i neophodnog finansijskog okvira za sprovodenje evropske agende Crne Gore -Formiranje baze crnogorskih propisa i	III kvartal 2011	

		ocjenjivanje stepena usklađenosti, koja će biti osnova za pregled zakonodavstva Crne Gore u okviru priprema pregovaračkih platformi za pregovore o pristupanju Uniji.		
Aktivnost 4 Doprinos Crne Gore operacijama EU učešće u operaciji EU „NAVFOR“ ATALANTA	Vlada, MO, GŠ,VCG	-Završetak angažovanja IV i upućivanje V kontingenta -Završetak angažovanja V i upućivanje VI kontingenta -Završetak angažovanja VI i upućivanje VII kontingenta	Dec. 2011 Apr. 2012 Avg.2012	Finansijsk a sredstva: 30.000€ <i>Pripadnici Vojske Crne Gore: do 3 pripadnika u jednom kontingentu.</i>
1.2. Cilj Jačanje odnosa sa susjedima i regionalne saradnje i saradnje s međunarodnim organizacijama	Vlada, MVPEI			
1.2.1. Jačanje saradnje sa susjedima				
Aktivnost 1 Unapređenje saradnje sa susjednim državama	Vlada, MVPEI	-Intenziviranje sveukupnih bilateralnih odnosa i posjeta na visokom nivou -Jačanje ugovorne baze -Nastavak razgovora o razgraničenju sa državama u regionu -Nastavak saradnje u oblasti pravosuda -Jačanje ekonomске saradnje; -Nastavak saradnje u oblasti odbrane; -Kontinuitet konsultacija ministarstava vanjskih poslova o bilateralnoj i multilateralnoj saradnji, evropskim i euroatlantskim integracijama i konzularnim pitanjima; -Unapređenje saradnje u oblasti evropskih i evroatlantskih integracija.	2011-12.	<i>Jačanje dobrosusjedskih odnosa i regionalne saradnje predstavlja jedan od prioriteta spoljne politike Crne Gore. Crna Gora nije direktni učesnik pregovora o sukcesiji imovine bivše SFRJ. U skladu sa potpisanim bilateralnim sporazumom sa Srbijom koji je potписан neposredno nakon obnove crnogorske državnosti rješavaće se pitanje sukcesije između dvije države.</i>
Aktivnost 2 Unapređenje saradnje sa Albanijom	Vlada, MVPEI	-Održavanje drugih bilateralnih konsultacija* -Nastavak saradnje kroz učešće u IPA prekograničnom programu saradnje -Intenziviranje saradnje kroz zajedničke aktivnosti u mirovnim misijama; -Razvijanje saradnje u oblasti saobraćaja, ekonomске saradnje, prosvjete i nauke, poljoprivrede, unutrašnjih poslova i zaštite	2011-12.	<i>*Kako su prve bilateralne konsultacije sa Republikom Albanijom održane u Tirani, planirano je da naredne budu održane u Podgorici na temu cjelokupne bilateralne saradnje. **Izmjene i dopune Sporazuma o uzajamnim putovanjima državljanja kako bi se državljanima Crne Gore i Albanije omogućilo putovanje i prelaska državne granice sa biometrijskom ličnom kartom. ***U toku realizacija Projekta „Integralno upravljanje</i>

		životne sredine*** -Usaglašavanje Sporazuma o prosvjetnoj saradnji.		<i>ekosistemom Skadarskog jezera“ (do 2012) i projekta “Uređenje vodnog režima Skadarskog jezera i rijeke Bojane”.</i>
Aktivnost 3 Unapređenje saradnje sa Bosnom i Hercegovinom	Vlada, MVPEI	-Potpisivanje Sporazuma o granici.* -Nastavak saradnje na projektima u oblasti saobraćaja, energetike, socijalnog osiguranja i dr. -Potpisivanje Sporazuma o uzajamnom podsticanju i zaštiti ulaganja** -Usaglašavanje Sporazuma o vazdušnom saobraćaju -Nastavak aktivnosti u vezi sa potpisivanjem Sporazuma o regulisanju dvojnog državljanstva -Nastavak saradnje u oblasti odbrane i sprovodenje Plana bilateralne saradnje za 2011. -Intenziviranje saradnje kroz zajedničke aktivnosti u mirovnim misijama;	2011-12.	*Zajednička radna grupa za dokumentaciju i identifikaciju granične linije do sada održala sedam sastanaka od kojih je poslednji bio 31. maja 2011. u Sarajevu. Usaglašena granična linija u dužini od 242 km. Usvojen Zakon o potvrđivanu sporazuma između Vlade Crne Gore i Vijeća ministara BiH o graničnim prelazima za međunarodni saobraćaj i pogranični saobraćaj **Sporazum usaglašen i parafiran 10. februara 2011.
Aktivnost 4 Unapređenje saradnje sa Srbijom	Vlada, MVPEI	-Nastavak aktivnosti na revitalizaciji željeznice i rekonstrukciji pruge Bar-Beograd* -Nastavak aktivnosti oko projekata u oblasti saobraćaja -Potpisivanje Sporazuma o pružanju konzularne zaštite i usluga u trećim zemljama između Vlada Crne Gore i Republike Srbije i Konzularne konvencije između dvije države.** -Parafriranje i potpisivanje Sporazuma za određivanje granica na graničnim prelazima Gostun-Dobrakovo, Jabuka-Ranče, Šmiljani-Dračenovac i željezničkom prelazu u Bijelom Polju. -Otpočinjene pregovore u vezi sa zaključivanjem Sporazuma o graničnom režimu fito-sanitarne zaštite. -Usaglašavanje Sporazuma o saradnji u oblasti naoružanja i logistike. -Nastavak aktivnosti u vezi sa zaključivanjem Sporazuma o predaji i prihvatu lica čiji je ulazak	2011-12.	*U prugu koja povezuje CG i Srbiju biće uloženo oko 337 miliona €, kako bi prosječna brzina na njoj sa sadašnjih 45 postala 65 km/h. Modernizacija će biti izvršena u dvije glavne faze, tako da će do 2015. prosječna brzina na pruzi biti povećana na 65 km/h, a cijeli projekat završen do 2030. Za rekonstrukciju dijela pruge koji prolazi kroz Srbiju potrebno je 198 miliona €, dok je za crnogorski dio pruge neophodno 138,9 miliona €. **Ovaj Sporazum bi trebalo da zamjeni Memorandum, potpisani 12. februara 2007, na osnovu kojeg su crnogorski državljeni do sada korisili usluge DKP Srbije gdje CG nema diplomatska predstavništva.

		ili boravak nelegalan. -Nastavak pregovora o pripremi sporazuma o graničnim prelazima u međunarodnom drumskom, željzničkom i pograničnom saobraćaju između dvije Vlade -Potpisivanje Sporazuma o saradnji u oblasti turizma (usaglašen 2. februara 2011).		
Aktivnost 5 Unapređenje saradnje sa Hrvatskom	Vlada, MVPEI	-Održavanje sjednice Mješovite komisije za pravno-imovinska pitanja; -Nastavak saradnje u oblasti ekonomije i održavanje druge sjednice Ekonomskog savjeta; -Unapređenje saradnje kroz postojeći ugovorni okvir; -Nastavak saradnje u oblasti odbrane kroz potpisivanje godišnjeg plana aktivnosti i njihovu implementaciju; -Intenziviranje saradnje kroz zajedničke aktivnosti u mirovnim misijama; -Nastavak razgovora o razgraničenju na moru kod Prevlake; -Održavanje sastanka radne grupe za razgraničenje i usaglašavanje Sporazuma o uspostavljanju pograničnog režima i Sporazuma o graničnim prelazima; -Jačanje saradnje pravosudnih organa* -Nastavak saradnje parlamenta dvije zemlje; -Jačanje ugovorne baze**	2011-12.	*Ministri pravde Crne Gore i Republike Hrvatske zaključili su 9. septembra 2011. u Zagrebu Ugovor o međusobnom izvršavanju sudske odluke u krivičnim stvarima, a istog dana ekspertski timovi dva ministarstva otvorili su pregovore o zaključenju Ugovora o međunarodnoj pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima. **-nastavak pregovora o zaključivanju Sporazuma o dvojnom državljanstvu -potpisivanje Sporazuma o uzajamnom podsticanju i zaštiti ulaganja i Sporazuma o ekonomskoj saradnji; Inoviranog teksta Sporazuma o socijalnom osiguranju; Sporazuma o saradnji u oblasti turizma; Sporazuma u oblasti zaštite životne sredine.
Aktivnost 6 Unapređenje saradnje sa Kosovom	Vlada, MVPEI	-Nastavak aktivnosti na uspostavljanju diplomatskih predstavnštava. -Nastavak razgovora o demarkaciji državne granice. -Nastavak pregovora o pripremi sporazuma o graničnim prelazima u međunarodnom drumskom, željzničkom i pograničnom saobraćaju između dvije Vlade -Održavanje pregovora za pripremu ugovora o otvaranju graničnih prelaza za međunarodni	2011-12.	U prvoj polovini 2011. sa Republikom Kosovo su potpisani: Sporazum o naknadnom upisu interno raseljenih lica koja borave u Crnoj Gori u matične registre i registar državljanja Republike Kosovo sa Protokolom za njegovu implementaciju i Sporazum o readmisiji lica bez boravišne dozvole. Vlada Crne Gore je na sjednici od 28. jula 2011. utvrdila Osnovu za vođenje pregovora o zaključenju Ugovora o uzajamnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, Ugovora o izručenju i Ugovora o međusobnom izvršavanju sudske odluke u krivičnim stvarima.

		<p>saobraćaj, rekonstrukcije i otvaranje putnog pravca Murino Čakor Peć i potpisivanje Sporazuma o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Kotlovi-Kućište za međunarodni drumski i putnički saobraćaj.</p> <p>-Intenziviranje saradnje u oblasti pravosuđa, prije svega na polju borbe protiv organizovanog kriminala.</p> <p>-Saradnja i podrška Kosovu u okviru regionalnih inicijativa i procesa evropskih i evroatlantskih integracija</p>		
Aktivnost 7 Unapređenje saradnje sa Italijom	Vlada, MVPEI	<p>-Formiranje Zajedničkog komiteta za realizaciju međudržavnog Sporazuma o strateškoj saradnji*</p> <p>-Revidiranje i jačanje ugovorne baze</p> <p>-Implementacija projekta energetskog povezivanja Crne Gore i Italije i izgradnje podmorskog kabla od Tivta do Peskare.</p> <p>-Nastavak saradnje u oblasti odbrane: Potpisivanje Sporazuma o saradnji u oblasti odbrane**</p> <p>-Intenziviranje saradnje u oblastima zdravstva i socijalnog staranja, obrazovanja i nauke, ekomske saradnje i saradnje u oblasti životne sredine</p> <p>-Intenziviranje saradnje u oblasti pravosuđa: zaključivanje Ugovora o međunarodnoj pravnoj pomoći.</p>	2011-12. do kraja 2011.	<p>*Nakon što italijanska strana okonča interne procedure za stupanje na snagu Sporazuma, pristupiće se formiranju Zajedničkog komiteta, shodno čl. 4. Sporazuma, kada će biti dogovoren i nivo predstavnika koji će biti imenovani za predsjedavajućeg i članove Komiteta. U CG su ispunjene unutrašnje pravne procedure za stupanje na snagu Sporazuma.</p> <p>**Čeka se predlog datuma italijanske strane za potpisivanje.</p>
Aktivnost 8 Unapređenje saradnje sa Makedonijom	Vlada, MVPEI	<p>-Nastavak saradnje MVPEI-a dvije zemlje kroz održavanje konsultacija u oblasti evropskih i evroatlantskih integracija, kao i konzularnih konsultacija; potpisivanje Sporazuma o saradnji između dvije države u procesu približavanja i pristupanja EU;</p> <p>-Nastavak saradnje u oblasti odbrane kroz implementaciju Plana aktivnosti i kroz zajedničke aktivnosti u mirovnim misijama;</p> <p>-Unapređenje ekomske saradnje na bazi ranije</p>	2011-12.	<p>*Sporazum o uzajamnom podsticanju i zaštiti investicija, Sporazum o ekonomskoj saradnji i Sporazum o saradnji između Unije poslodavaca Crne Gore i Komore za mala i srednja preduzeća Makedonije;</p> <p>**Sporazum u oblasti saradnje u borbi protiv terorizma, organizovanog kriminala, ilegalne trgovine narkoticima, psihotropnim supstancama i prekursorima, ilegalne migracije i drugih krivičnih djela; Memorandum o saradnji zavoda za zapošljavanje dvije zemlje; Sporazum o readmisiji između Vlade Crne Gore i Vlade Makedonije sa Protokolom za primjenu Sporazuma; Sporazum o</p>

		<p>potpisanih ugovora:[*]</p> <ul style="list-style-type: none"> -Jačanje saradnje policija dvije države uspostavljanjem kontakata Policijskih akademija u Danilovgradu i Skoplju; -Širenje ugovorne baze kroz potpisivanje sporazuma koji su u proceduri:^{**} -Inteziviranje saradnje u oblasti pravosuđa*** -Nastavak parlamentarne saradnje; -Intenziviranje saradnje u oblasti turizma. 		<p><i>recipročnoj zaštiti manjina; Sporazum o saradnji u oblasti sporta, Ugovor o izručenju između Crne Gore i Republike Makedonije.</i></p> <p><i>***Ugovor između Crne Gore i Republike Makedonije o izručenju paraširan je 9. jula 2011. u Skoplju. Ugovorom je uređeno izručenje na bilatarnoj osnovi u cilju što jače i uspešnije borbe protiv svih oblika kriminala. Usaglašeno je da se mogu izručivati i sopstveni državljeni za krivična djela organizovang kriminala, korupcije i pranja novca, što je potvrda spremnosti Crne Gore za unapređenje međusobne pravosudne saradnje, posebno u pogledu borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije.</i></p>
Aktivnost 9 Unapređenje saradnje sa Slovenijom	Vlada, MVPEI	<ul style="list-style-type: none"> -Sprovodenje Programa razvojne saradnje za 2011-2012. -Unapređenje saradnje dva ministarstva odbrane -Nastavak saradnje u oblasti evroatlantskih integracija* -Intenziviranje parlamentarne saradnje, kroz rad skupštinskih grupa prijateljstva 	2011-12.	*Ambasada Slovenije je, u naredne dvije godine, kontakt ambasada NATO-a za Crnu Goru.
1.2.2. Regionalne organizacije i inicijative				
Aktivnost 1 Aktivno učešće Crne Gore u radu regionalnih organizacija i inicijativa: -nastavak dosadašnje proaktivne uloge Crne Gore nakon predsjedavanja najvažnijim regionalnim inicijatama -kontinuitet u odnosu na inicijative započete pod njenim predsjedavanjem	Vlada, MVPEI	<ul style="list-style-type: none"> -Učešće na sastancima u okviru brojnih regionalnih inicijativa* -Nastavak implementacije najvažnijeg strateško-političkog dokumenta Inicijative nazvanog "Budvanske preporuke za jačanje CEI" (inicirana i donešena tokom crnogorskog predsjedavanja CEI)** -Implementacija Budvanske deklaracije o jačanju regionalne saradnje i koordinacije u borbi protiv organizovanog kriminala u Jugoistočnoj Evropi, u okviru SEECP (inicirane i donešene tokom crnogorskog predsjedavanja) -Dalje aktivnosti na povezivanju EU i Jadransko-jonskog regiona – u okviru JJI*** -Doprinos implementaciji Strategije EU za region Dunava i učešće na resornim sastancima -Učešće na sastancima Borda Savjeta za regionalnu saradnju (RCC) i Koordinacionim 	2011-12.	<p>*CEI, JJI, SEECP, BSEC, RACVIAC, SECI, MARRI, Neumska inicijativa, CEFTA 2006, DPPI, Strategija EU za region Dunava, RCC i Unija za Mediteran.</p> <p>**Dokument je unio novine u političkoj, strukturnoj i projektnoj dimenziji rada, uz ojačavanje funkcionalne linije saradnje sa EU.</p> <p>***rad na kreiranju Strategije EU za jadransko-jonski makroregion, koja je ključni mehanizam za usvajanje evropskih vrijednosti i približivanje regionala EU strukturama.</p> <p>Crna Gora je uspešno završila jednogodišnje predsjedavanje Jadransko-jonskom inicijativom (JJI) 23. maja 2011. (ukupno organizovala 13 sastanaka); Procesom saradnje u jugoistočnoj Evropi (SEECP) 30. juna 2011. (ukupno organizovala 23 sastanka). Takođe, po prvi put je predsjedavala najznačajnijom bezbjednosnom regionalnom inicijativom Američko-jadranskom poveljom (A5), koja se bavi saradnjom zemalja regiona u kontekstu priključenja NATO.</p>

		sastancima SEECP Trojke, RCC i EK - septembar i decembar 2011. godine, mart i maj 2012 -Učešće na sastanku visokih zvaničnika Unije za Mediteran i Borda Ana Lind Fondacije – 12. i 13. septembar 2011.		
Aktivnost 2 Aktivno učešće u radu regionalnih bezbjednosnih organizacija i inicijativa	Vlada, MVPEI, MO	-Aktivno učešće Crne Gore u radu Američko-jadranske povelje, pod predsjedavanjem Albanije i BiH, i realizacija ideje o zajedničkom učešću zemalja članica u ISAF Misiji Avganistanu kao podrška NATO trening misiji u Školi za obuku vojne policije u Kabulu -Dalje jačanje saradnje u oblasti bezbjednosti i euroatlantskih integracija;* -Učešće na sastancima šefova Odjeljenja za logistiku (J-4) u okviru A5. ** -Učešće u realizaciji aktivnosti RACVIAC iz oblasti: evropske i evroatlantske integracije; upravljanje resursima i konverzija vojne imovine; regionalna saradnja; demokratska kontrola i odgovornost sektora bezbjednosti; ljudska prava, javni sektor, civilno društvo; kontrola naoružanja. -Učešće u inicijativi Bugarske za projekat u okviru SEDM: "Žensko liderstvo u bezbjednosti i odbrani".	2011-12.	*U okviru A5, za vrijeme crnogorskog predsjedavanja, postignuti su značajni rezultati, pri čemu je od posebnog značaja finalizacija ideje o zajedničkom učešću zemalja regiona u ISAF Misiji u Avganistanu. Na završnom sastanku ove inicijative učestvovao generalni sekretar NATO, A.F. Rasmussen. **Crna Gora, do sada, učestvovala na 3 godišnja sastanka – Tirana 2009, Skoplje 2010 i Sarajevo 2011. Sljedeći sastanak će se održati u Crnoj Gori 2012.

1.2.3. Jačanje saradnje sa međunarodnim organizacijama

Aktivnost 1 Jačanje prisustva u radu UN i ostalih međunarodnih organizacija 1. Članstvo u komisijama i drugim tijelima 1.2. Saradnja sa UN agencijama u Crnoj Gori	Vlada, MVPEI	-Realizacija integrisanog programa saradnje UN Delivering as One za period 2010-2015* -Afirmacija Crne Gore u ključnim organima UN – Istaknuta je kandidatura za nestalnog člana Savjeta bezbjednosti UN, za mandat 2026-2027, kao i za člana Savjeta za ljudska prava (2012-2015) ** -Istaknuta je kandidatura za članstvo u Izvršnom odboru UNESCO u periodu 2011-2015.*** -Usvajanje novih petogodišnjih programskih dokumenata za Crnu Goru od strane izvršnih organa UNDP i UNICEF za period 2012-2016.	2011-12.	*Realizacija integrisanog programa »Djelujući kao jedan« ide u skladu sa predviđenom dinamikom. U junu 2011. je Nadzorni komitet kao organ koji prati implementaciju odobrio raspodjelu sredstava iz Fonda Jedan UN za realizaciju projekata u 2011. **Članstvo Crne Gore u Komisiji za održivi razvoj je počelo u maju 2011. ***Izbore će biti održani tokom ovogodišnjeg zasjedanja Generalne konferencije UNESCO.
Aktivnost 2 Doprinos Crne Gore operacijama UN – učešće u UNMIL misiji	Vlada, MO, GŠ, VCG	-Zamjena 1 oficira -Zamjena 1 oficira	Dec. 2011 Jun 2012	Finansijska sredstva: 20.000€
Aktivnost 3 Implementacija aktivnosti iz Akcionog plana za saradnju Crne Gore i Savjeta Evrope	Vlada, MVPEI	-Realizacija aktivnosti i implementacija preporuka iz Akcionog plana za saradnju Crne Gore sa Savjetom Evrope kroz sprovođenje preostalih obaveza u oblasti konvencijskog sistema SE, ustavnih promjena, ljudskih prava i reforme nacionalnog sistema; -Ratifikacija preostalih konvencija Savjeta Evrope* -Saradnja sa tijelima Savjeta Evrope; -Nastavak intenzivne saradnje sa Venecijanskom komisijom u pripremi niza zakona** -Saradnja sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope*** -Afirmacija Crne Gore u ključnim organima Savjeta Evrope; -Podrška reformi Savjeta Evrope i unapređenju rada Evropskog suda za ljudska prava (ECHR); -Koordinacija i praćenje sprovođenja preporuka iz izvještaja monitoring delegacija Savjeta	2011-12.	*Ukupno ratifikovano 82 konvencije-ratifikovane sve konvencije za koje je Crna Gora preuzeila obavezu ratifikacije u roku od tri godine od učlanjenja; za ratifikaciju ostale 4 konvencije koje nisu obavezne, već preporuke Savjeta Evrope; u proceduri poslednja potpisana Konvencija SE o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; **Izborni zakon, Zakon o državnom tužilaštvu, Zakon o sudovima, Zakon o sudskom savjetu, Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Zakona o slobodnom pristupu informacijama. ***Moguće uključivanje Banke u finansiranje izrade i implementacije budućih projekata u Crnoj Gori u sferi socijalne politike, rješavanja pitanja izbjeglih i raseljenih lica, lokalne infrastrukture, obrazovanja, razvoja malih i srednjih preduzeća. Mogućnost ekspertske saradnje i saradnje u okviru Regionalnog procesa rješavanja izbjeglih i interna raseljenih lica. ****Parlamentarna skupština Savjeta Evrope, Evropski komitet za prevenciju torture i nehumanog ili ponižavajućeg ponašanja ili kažnjavanja (CPT), Evropski komitet protiv rasizma i netolerancije (ECRI), Grupa

		Evrope****		zemalja protiv korupcije (GRECO), Grupa eksperata za borbu protiv trgovine ljudima (GRETA), Komitet eksperata za evaluaciju mjera protiv pranja novca i finansiranja terorizma (MONEYVAL), Komesar za ljudska prava.
Aktivnost 4 1.1.Nastavak saradnje sa OEBS 1.2. Nastavak saradnje sa Misijom OEBS u Crnoj Gori na zajedničkim projektima	Vlada, MVP	<ul style="list-style-type: none"> -Nastavak saradnje sa institucijama OEBS i Misijom OEBS u CG -Nastavak realizacije projekata u skladu sa planom rada Vlade Crne Gore i Misije OEBS u Crnoj Gori (pravosuđe, policija, vladavina prava, efikasnost lokalnih vlasti i Parlamenta, borba protiv korupcije i organizovanog kriminala, dalja realizacija MONDEM programa i programa međuagencijske saradnje prilikom implementacije politike integrisanog upravljanja granicom -Dalja saradnja sa Misijom OEBS u vezi sa usvajanjem izbornog zakonodavstva, rješavanja pitanja izbjeglica i raseljenih lica, i dr. -Organizovanje Mediteranske konferencije OEBS-a pod nazivom "Dijalog o budućnosti evropske bezbjednosti – Mediteranska perspektiva"* 	2011-12. oktobar 2011.	*Crna Gora po prvi put organizuje ovu Konferenciju. Konferencija će biti održana 10-11. oktobra 2011. u Budvi i okupice delegacije zemalja učesnica OEBS-a, Mediteranske partnera za saradnju i Azijске partnera za saradnju.
1.3. CILJ Demokratija, poštovanje ljudskih i manjinskih prava i vladavina prava	Vlada, Skupština, MP, MUP, MLJP, MO, ZZZI			
1.3.1. Ustavne reforme				
Aktivnost 1 Dopunjavanje zakonodavnog okvira i usaglašavanje i dopunjavanje važećih zakona i drugih propisa sa Ustavom	Vlada, Skupština	<ul style="list-style-type: none"> -Usvajanje Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore** -Nastavak procedure za usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o upotrebi nacionalnih simbola*** 	2011-12.	*Usvojen Zakon o izmjenama i dopuna zakona o izboru odbornika i poslanika, čime je usaglašen sa Ustavom Crne Gore. Usklajivanje se odnosi na pitanje biračkog prava, tj. subjekta biračkog prava i na pitanje koje se odnosi na način i postupak ostvarivanja autentične zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda i manjinskih nacionalnih zajednica. U Zakon je ugrađen i znatan dio preporuka OEBS-a, koje se odnose na pravni okvir i izbornu

				<i>administraciju. Usvajanjem izbornog zakona ispunjen i prvi uslov iz Mišljenja EK.</i> <i>** Predlog Zakona se nalazi u skupštinskoj proceduri.</i> <i>***Izmjene zakona o upotrebi nacionalnih simbola su u Vladinoj proceduri.</i>
Aktivnost 2 Jačanje zakonodavne i nadzorne funkcije, efikasnosti rada i administrativnih i materijalnih kapaciteta Skupštine Crne Gore	Skupština	<ul style="list-style-type: none"> -Priprema kalendara i rasporeda održavanja sastanaka radnih tijela, kao i godišnjih izvještaja o radu* -Sprovodenje planiranja rada za 2011. g. i usvajanje novih, sa sadržajem i planom nadzornih aktivnosti -Donošenje godišnjeg Plana usklađivanja zakonodavstva i praćenje njegove implementacije -Izmjene i dopune Poslovnika Skupštine Crne Gore u cilju jačanja zakonodavne i nadzorne uloge Parlamenta** -Praćenje i kontrola realizacije preporuka Evropske komisije iz Mišljenja o aplikaciji za članstvo u EU i Analitičkog izvještaja koju sprovodi Odbor za međunarodne odnose I evropske integracije *** -Realizacija Idejnog projekta za informacioni sistem koji bi omogućio informatičko praćenje ukupnog zakonodavnog procesa -Sprovodenje strategije ljudskih resursa i strateškog plana obuka**** 	2011-12	<p>*Skupština je prvi put donijela Kalendar aktivnosti. Pripremljen je i objavljen Godišnji izvještaj o radu Skupštine za 2010. i objavljen Polugodišnji izvještaj o radu Skupštine Crne Gore za period od 1. januara do 30. juna 2011. Skupština je u februaru 2011. počela sa izdavanjem mjesecnog biltena „Otvoreni Parlament, u saradnji sa Centrom za demokratsku tranziciju. Po prvi put odbori usvojili svoje godišnje izvještaje o radu, za 2010. g.</p> <p>**Izmjene i dopune Poslovnika treba da obuhvate pet segmenata i to: obrazovanje pododbora; formiranje modela za prohodnost predloga opozicije koji nijesu dobili većinu na radnim tijelima; formiranje dva stalna odbora od Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije; premijerski sat i razrada modaliteta za jačanje kontrolne uloge parlamenta. Uvedena je praksa da sekretari odbora pripremaju stručna mišljenja, u vidu informativnog pregleda, za svaki predlog zakona iz odgovarajućih oblasti.</p> <p>***priprema mišljenja, sastanci članova Odbora sa predstavnicima institucija koji rade na procesu integracija, i sl.</p> <p>****Usvojena trogodišnja Strategija razvoja ljudskih resursa sa Strateškim planom za period od januara 2011. do januara 2014.</p>
Aktivnost 3 Jačanje otvorenosti i transparentnosti	Skupština	<ul style="list-style-type: none"> -Sprovodenje Memoranduma o razumijevanju između Vlade i NVO* -Jačanje komunikacije sa javnošću (pres konferencije, redovno ažuriranje web sajta Skupštine, odgovori na zahtjeve u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama) -Dalje sprovodenje programa »Otvoreni parlament« u saradnji sa Centrom za demokratsku tranziciju (CDT) 		*30. marta 2011. potpisani i promovisani Memorandum i objavljen obrazac za dostavljanje mišljenja predstavnika civilnog sektora na skupštinskom veb-sajtu.

1.3.2. Ljudska i manjinska prava

Aktivnost 1 Implementacija Strategije manjinske politike 1.1. Podrška institucijama i organima za unapređenje položaja manjina 1.2. Afirmacija zastupljenosti manjima u javnoj administraciji 1.3. Jačanje svijesti o značaju sprječavanja, prijavljivanja i sankcionisanja svih oblika diskriminacije	MLjMP	-Aktivan rad Savjeta za borbu protiv diskriminacije i Izrada Programskog dokumenta o borbi protiv diskriminacije* -Finansijska podrška za sprovođenje aktivnosti Savjeta manjina, Fonda za manjine, Centara za očuvanje i razvoj kulture manjina od strane države -Donošenje Pravila i uputstva za izbor članova Savjeta. -Izrada informacije o zastupljenosti manjina u javnim službama, organima državne vlasti i lokalne samouprave, sa predlogom mjera i njihovim sprovođenjem. -Sprovođenje široke medijske antidiskriminacione kampanje -Donošenje programa obuke za predstavnike organa državne uprave, koji se direktno bave pitanjima prevencije, zaštite i sankcionisanja diskriminacije -Dalja implementacija Zakona o zabrani diskriminacije -Implementacija Projekta Savjeta Evrope "Borba protiv diskriminacije na osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta"**	2011-12	*Vlada Crne Gore je obrazovala Savjet za borbu protiv diskriminacije na čelu sa predsjednikom Vlade. Članovi Savjeta, koji je obrazovan na period od četiri godine su: ministar za ljudska i manjinska prava, ministar pravde, ministar finansija, ministar rada i socijalnog staranja, ministar zdravlja, ministar prosvjete i sporta, ministar održivog razvoja i turizma, predstavnik Sekretarijata za zakonodavstvo, kao i šest predstavnika nevladinih organizacija koje se bave zaštitom i promocijom ljudskih i manjinskih prava, zaštitom od diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije, kao i zaštitom od diskriminacije u oblasti obrazovanja i rada Vlada Crne Gore organizovala je konferenciju »Ka Evropi, ka jednakosti« koja je na temu prava pripadnika LGBT populacije održana 2. i 3. septembra 2011. u Regionalnoj školi za državnu upravu u Danilovgradu. **Crna Gora prva zemlja korisnik projekta (2011-13) u cilju borbe protiv diskriminacije pripadnika LGBT populacije. U projektnom periodu biće analizirano nacionalno zakonodavstvo u ovoj oblasti, kao i razmotrena potreba za unapređenje postojeće i izradu nove legislative, uz razmjenu iskustva iz uporednih sistema.
Aktivnost 2 Socijalna inkluzija Roma	MLjMP	-Izrada i usvajanje Strategije za poboljšanje položaja RAE populacije 2012-2016; -Obezbeđenje beneficiranog školovanja Roma; -Razvijanje programske aktivnosti za povećanje školskog uspjeha Roma*	2011-12.	*uključivanje u gradske škole; dopunska nastava, asistencija učenicima
Aktivnost 3 Implementacija Akcionog plana za rješavanje statusa raseljenih lica iz	Vlada, ZZZI	1.1. Integracija: 1.1.1. Pružanje pomoći u pribavljanju neophodne dokumentacije u državama porijekla interno		U saradnji sa UNHCR-om urađena 1.1. Integracija: *ZZZI u saradnji sa drugim državnim organima i predstavnicima UN agencija, sproveo istraživanje kako bi prikupio

<p>bivših jugoslovenskih republika i interno raseljenih lica sa Kosova.²</p> <p>1.1. Integracija</p> <p>1.2. Povratak u zemlje porijekla</p>	<p>raseljenim licima koja ne posjeduju dokumenta kako bi regulisali novi status i interno raseljenim licima koja nijesu upisana u matične registre;*</p> <p>-Ispravljanje grešaka u bazama podaka kako bi interno raseljena lica mogla ostvariti prava propisana Zakonom o dopunama zakona o strancima i podnijeti zahtjev kod nadležnog organa u Crnoj Gori za dobijanje statusa stranca sa stalnim nastanjnjem **</p> <p>-Sprovođenje informativnih kampanja o značaju podnošenja zahtjeva za sticanje statusa stranca sa stalnim nastanjnjem ili privremenim boravkom (kompletiranje informativnih sesija u svim opština u Crnoj Gori; kampanje će biti ponovljene u Podgorici, Nikšiću i svim opština u kojima boravi veći broj interno raseljenih lica) ***</p> <p>-Redovno praćenje broja podnešenih zahtjeva za sticanje statusa stranca sa stalnim nastanjnjem ili privremenim boravkom i preduzimanje neophodnih mjera kako bi se svim zainteresovanim omogućilo da apliciraju;****</p> <p>-Praćenje ostvarivanja prava na socijalnu, dječju zaštitu, zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, zapošljavanje i pružanje jednokratne pomoći, sa posebnim osvrtom na kampove Konik I i II</p> <p>-Održavanje Otvorenih dana u Zavodu za zapošljavanje za pripadnike RAE IRL*****</p> <p>1.1.2.Održanje komunalne infrastrukture u kampu Konik I i Konik II u saradnji sa UNHCR-om</p> <p>1.2. Povratak</p>	<p>2011-12.</p>	<p>je analiza domaćeg zakonodavstva i konstatovan o da su zakoni kojima se regulišu prava iz pojedinačnih oblasti uskladeni sa Zakonom o strancima i da nema prepreka u njihovoj primjeni.</p> <p>Prema podacima</p>	<p>precizne podatke o vrsti dokumenata kojima raspolažu interno raseljena lica smještena u Kampovima Konik I i II, a što će poslužiti kao osnova za preduzimanje konkretnih aktivnosti za pružanje pomoći u pribavljanju neophodne dokumentacije.</p> <p>**Do sada je Zavodu podnijeto oko 282 zahtjeva za izmjenu podataka. Od ukupnog broja podnijetih zahtjeva pozitivno je riješeno 248, dok su 34 zahtjeva u proceduri. Mali broj podnijetih zahtjeva, ova lica pravdaju poteškoćama na koje nailaze u matičnim državama u postupku pribavljanja traženih dokumenata.</p> <p>***Kampanje uključuju: izradu video spota koji se emitovao na svim TV stanicama u Crnoj Gori, izrađen je list koji sadrži detaljne informacije o regulisanju statusa stranca sa stalnim nastanjnjem u CG, koji je preveden i na romski i albanski jezik, organizovane su terenske posjete u svim gradovima u kojima žive raseljena i interno raseljena lica. Tokom informativnih kampanja ova lica se upoznaju sa načinom ostvarivanja navedenih prava u Crnoj Gori.</p> <p>****Do 15.06.2011. podnijeto je ukupno 3.676 zahtjeva za sticanje statusa stranca sa stalnim nastanjnjem, od čega je pozitivno riješeno 1.402 zahtjeva</p> <p>1.2. Povratak</p> <p>*Vlada Crne Gore je utvrdila Nacrt sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosova o dobrovoljnem povratku na Kosovo interno raseljenih lica sa Kosova koje borave u Crnoj Gori i</p>
---	---	-----------------	--	---

²Broj interno raseljenih lica sa Kosova koji je tokom 1998. i 1999. došao u Crnu Goru se kreće između 90.000 do 100.000 hiljada, što je činilo skoro 25% ukupne populacije. Na današnji dan, na evidenciji ZZZI ima ukupno 9.930 interno raseljenih lica sa Kosova, a na Evidenciji MUP-a je 4020 raseljenih lica iz bivših jugoslovenskih republika.

		<ul style="list-style-type: none"> -Praćenje broja lica koja žele da se vrate na Kosovo i pružanje pomoći zainteresovanim licima pri povratku u zemlju porijekla; -Otpočinjanje pregovora o Sporazumu između Vlade Crne Gore i Vade Republike Kosova o dobrovoljnem povratku na Kosovo interna raseljenih lica sa Kosova koje borave u Crnoj Gori* 		<p>ZZZI I UNHCR-a, za povratak u zemlju porijekla, do sada, se prijavilo 476 lica.</p>	<p><i>posredstvom MVPEI ga uputila Vladi Kosova radi što hitnijeg otpočinjanja pregovora.</i> <i>Prema raspoloživim podacima, tokom 2011. pravo na dobrovoljni povratak iskoristilo je 40 lica.</i> <i>Ukupno 88 porodica (495 lica) iz cijele Crne Gore je zainteresovano za povratak.</i></p>
Aktivnost 4 Zbrinjavanje tražilaca azila	MUP, ZZZI	<ul style="list-style-type: none"> -Obezbjedivanje smještaja tražiocima azila* -Završetak gradnje i otvaranje Centra za azilante** 	2011-12.	<p><i>*Zavod za zbrinjavanje izbjeglica obezbeđuje smještaj tražiocima azila u dva objekta koja će biti korištena za ove potrebe do otvaranja Centra za azilante. Zavod obezbeđuje i pristup pravima za tražioce azila. Tokom 2011. ZZZI je zbrinuo 122 tražioca azila. Trenutno se u objektima za smještaj azilanata nalazi 24 tražioca azila.</i> <i>**Stavljanje u funkciju objekta očekuje se u prvoj polovini 2012. Gradjevinski radovi na objektu C, koji čini sastavni dio Centra za smještaj trazilaca azila su završeni.</i></p>	
Aktivnost 5 Nastavak sprovođenja Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti u Crnoj -PAPRR za period 2008-2012.	MLJMP, MO, Odjeljen je za rodnu ravnopra vnost	<p>Ekonomsko osnaživanje žena:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Uspostavljanje Obrtnog fonda za žene, Trening program i promotivna kampanja, formiranje mreže žena preduzetnica -Podrška zapošljavanju žena u nepovoljnom ekonomskom i socijalnom položaju* -Sprovođenje rodne analize lokalnih strategija, programa i budžeta u 5 gradova, uz preporuke kako prepraviti propise i promovisati rodnu ravnopravnost na lokalnom nivou -Razvoj programa za veće zapošljavanje i prihode žena u ruralnim područjima Crne Gore u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede <p>Povećanje broja žena na mjestima odlučivanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Osnaživanje žena u politici, jačanje strukture političkih partija uvođenjem rodno-senzitivnih politika i programa, poboljšanje legistative, podizanje svijesti i lobiranje <p>Borba protiv nasilja u porodici:</p>	2011-12.	<p><i>*žene starije od 50 godina, žene sa invaliditetom.</i></p>	

		<ul style="list-style-type: none"> -Sprovodenje istraživanja o nasilju nad ženama i nasilju u porodici; -Jačanje kapaciteta aktera koji će učestvovati u sprovođenju Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, uključujući organizacije civilnog društva -Uspostavljene centralizovane baze podataka vladinih institucija i NVO -Uspostavljanje lokalnih multidisciplinarnih timova u 10 opština za pomoć žrtvama nasilja nad ženama -Uspostavljanje jedinstvene nacionalne SOS linije za žrtve. 		
Aktivnost 6 Jačanje institucije zaštitnika ljudskih prava i sloboda	Vlada, Skupština MLJMP Ombudsman	<ul style="list-style-type: none"> -Implementacija Zakona o zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore -Pripreme za uspostavljanje dva nova mehanizma: NPM-a/prevencija torture/ i institucionalnog mehanizma za zaštitu od svih oblika diskriminacije -Donošenje seta podzakonskih akata -Priprema zahtjeva za potrebna budžetska sredstva za nove mehanizme za 2012. -Promtivne aktivnosti novih nadležnosti institucije/ zaštita od diskriminacije i implementacija nadležnosti predviđenih OPCAT-om. 	2011-12.	Zakon o zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Skupština Crne Gore je donijela 29. jula 2011.
1.3.3. Reforma pravosuđa				
Aktivnost 1 Nastavak reforme pravosuđa - implementacija Strategije reforme pravosuđa 2007-2012 i Akcionog plana za njenu implementaciju; jačanje nezavisnosti pravosuđa	MP, Vrhovni sud,Vrhovni ni državni tužilac, Sudski i tužilački savjet, Centar za eduksiju, Komisija za	<ul style="list-style-type: none"> -Promjene Ustava Crne Gore u oblasti pravosuđa -Utvrđivanje Predloga amandmana na Ustav * -Izrada Analize potrebe racionalizacije sudske mreže** -Izrada novog Zakona o sudovima i Zakona o državnom tužilaštvu-referenci/anex -Jačanje nepristrasnosti sudske: dosljedna primjena slučajne dodjele predmeta putem kompjuterske aplikacije u okviru pravosudnog 	2011.	<p>*Vlada Crne Gore usvojila Predlog za promjenu Ustava u dijelu koji se odnosi na pravosude i pokrenula postupak promjene Ustava, koji predviđa novine u izboru predsjednika Vrhovnog suda i sastava Sudskog i Tužilačkog savjeta, kao i Ustavnog suda, u cilju stvaranja nezavisnog, odgovornog i na profesionalnim zaslugama utemeljenog pravosudnog sistema u skladu sa evropskim standardima.</p> <p>**Analizom će se sagledati uticaj novih zakona, i to Zakonika o krivičnom postupku, Zakona o prekršajima i Zakona o notarima i njihove primjene, na racionalizaciju</p>

	implementaciju akcionog plana	informacionog sistema *** -Praćenje primjene instituta izuzeća sudija i vođenje posebnih evidencija o tim slučajevima -Uspostavljanje mehanizama za praćenje poštovanja etičkih kodeksa za sudske i državne tužioce **** -Uspostavljanje centralne baze podataka u Tužilačkom savjetu za izbor, ocjenjivanje rada, razrješenja i disciplinsku odgovornost državnih tužilaca.		mreže sudova, u skladu sa mjerilima utvrđenim Analizom za potrebe racionalizacije mreže sudova, koju je Vlada usvojila u decembru 2009. godine, kao i na stvarnu nadležnost sudova, i to prvo način, žalbenu i specijalizovano. Analiza potrebe racionalizacije sudske mreže usloviće izradu novih organizacionih zakona u pravosuđu. ***Portali svih osnovnih sudova u Crnoj Gori biće operativni do kraja septembra o.g.
Aktivnost 2 Jačanje efikasnosti pravosuđa	Vlada, MP, Vrhovni sud, državni tužilac, Sudski i tužilački savjet, Skupština	-Dalje smanjenje broja zaostalih sudske predmeta: utvrđen godišnji okvirni program rješavanja zaostalih predmeta unutar sudske vlasti* -Donošenje Zakona o javnim izvršiteljima** -Donošenje Zakona o maloljetničkom pravosuđu*** -Realizacija projekta Pravosudni informacioni sistem (PRIS) -Implementacija Zakona o prekršajima**** -Analiza početka rada notarijata u Crnoj Gori sa predlogom mjera *****	2011-12.	*podaci od juna o.g.govore da su u Vrhovnom sudu dva zaostala predmeta iz 2010. i ranijih godina, u Apelacionom i Upravnom sudu nema zaostataka, dok su u Višem sudu u Bijelom Polju 221, a u Višem sudu u Podgorici 26 neriješenih predmeta. Ukupno, riječ je o 52,53 odsto smanjenja sudske zaostatka iz 2010. i ranijih godina. **Zakonom će se otkloniti nedostaci postojećeg sistema izvršenja i njegova neefikasnost u značajnom broju zaostalih predmeta, dužini trajanja postupka, sporova o naplati potraživanja i drugo, kao i unaprijediti pitanje buduće službe izvršenja i primijeniti preporuke Savjeta Evrope iz ove oblasti. -U julu ove godine usvojen je Zakon o izvršenju i obezbjeđenju s ciljem efikasnijeg i profesionalnijeg izvršenja, unaprijeđenja poslovnog ambijenta, eliminisanja biznis barijera kod izvršenja ugovora, pojednostavljinjanja izvršenja sudske odluka, rasterećenja rada sudova i smanjenja broja zaostalih predmeta. Glavna novina jeste uvođenje javnih izvršitelja u pravni sistem CG. ***Zakonom će se izvršiti kodifikacija maloljetničkog zakonodavstva, u skladu sa standardima UN i EU i preporukama Savjeta Evrope ****Novi Zakon o prekršajima stupio je na snagu 1. septembra 2011. *****Prvi crnogorski notari (34 za 12 opština) počeli su sa radom u juuu 2011. Početak rada notara u Crnoj Gori važan je sa aspekta uspostavljanja vladavine prava i pravne sigurnosti, tako da će Ministarstvo pravde u

				<i>kontinuitetu pratiti rezultate notarijata.</i>
Aktivnost 3 Jačanje dostupnosti pravosudnih organa	Vlada, MP, Vrhovni sud, Državni tužilac, Sudski i tužilački savjet, Skupština	-Sprovodenje kampanje radi informisanja javnosti o institutu besplatne pravne pomoći, u saradnji sa NVO sektorom. -Adaptacija i izgradnja novih objekata za smještaj pravosudnih organa. -Obezbjedivanje pristupa licima sa invaliditetom i zaštita posebno osetljivih kategorija učesnika u sudskim postupcima	2011-12.	-U aprilu 2011. usvojen Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći. Zakonom se uspostavlja uređen i organizovan sistem pružanja besplatne pravne pomoći koji je održiv i u skladu sa međunarodnim standardima u ovoj oblasti.
Aktivnost 4 Jačanje javnog povjerenja u pravosuđe	MPravde, Sudovi, Tužilaštvo	-Izdavanje godišnjih izvještaja o radu -Redovne konferencije za štampu -Objavljivanje presuda -Informisanje javnosti putem web sajta*	2011-12.	*Na web stranici Vrhovnog suda obavljaju se odluke, načelni pravni stavovi i mišljenja, kao i praksa Apelacionog i dva viša suda, a u pripremi je i zbirka odluka Vrhovnog suda. Upravni sud izrađuje i publikuje zbirke sudskih odluka i objavljuje odluke na web stranici www.upravnisudcg.org .
Aktivnost 5 Edukacija u pravosudnim organima	MP, Sudski savjet, Tužilački savjet, Centar za eduksiju nosilaca pravosud ne funkcije	-Dalja implementacija Zakona o edukaciji nosilaca pravosudne funkcije i drugih propisa -Edukacija nosilaca pravosudne funkcije o praksi Suda za ljudska prava u Strazburu, kao i sudskom sistemu Evropske unije, odnosno praksi Suda u Luksemburgu	2011-12.	
Aktivnost 6 Jačanje međunarodne i regionalne pravosudne saradnje	MPravde	-Primjena zaključenih bilateralnih ugovora, praćenje novousvojenih međunarodnih instrumenta i pristupanje njihovoj ratifikaciji -Jačanje kapaciteta Ministarstva pravde za obavljanje ovih poslova.* -Otpočinjanje pregovora o zaključenju Ugovora sa Evropskom jedinicom za pravosudnu saradnju EUROJUST	2011-12.	*Crna Gora je država ugovornica svih relevantnih multilateralnih i bilateralnih ugovora. Posebnu važnost imaju ugovori o izručenju sopstvenih državljana sa Srbijom i Hrvatskom, uskoro sa Makedonijom, kao i sa Kosovom. Ambicija Crne Gore je da ima ovakve ugovore sa svim zemljama regiona, radi lakše primjene propisa EU, koji predviđaju da države članice međusobno izručuju svoje državljane. Kapaciteti Ministarstva pravde su dodatno ojačani formiranjem posebnog Sektora za EU integracije i međunarodnu saradnju.

Aktivnost 7 Alternativno rješavanje sporova	MPravde, Centar za posredovanje	-Donošenje novog Zakona o posredovanju* -Dalja afirmacija instituta posredovanja kao alternativnog načina rješavanja sporova** -Funkcionisanje Centra za posredovanje: uspostavljanje baze podataka o postupcima posredovanja i obuka kadrova u promovisanju instituta posredovanja***	2011-12.	*Zakonom će se propisati pravila i uslovi za izbor i razrješenje posrednika u građanskim i krivičnim stvarima i ojačati institucionalni okvir kroz zakonsko uređenje položaja Centra za posredovanje. **Vlada je 23. juna 2011. razmotrila i usvojila Analizu alternativnih načina rješavanja sudskega postupaka, koja sadrži pregled zakonodavnog okvira alternativnih načina rješavanja sporova, uporednih rješenja i međunarodnih standarda SE i EU i postojeći institucionalni okvir. Statistički podaci pokazuju da je tokom prošle godine u postupcima pred Centrom za posredovanje oslobođeno oko 18 miliona, a u protekloj tri godini 29 miliona sredstava iz sudskega sporova. U 2010. bilo je ukupno 742 postupka posredovanja od čega je 570 (76,81%) riješeno zaključenjem sporazuma uz pomoć posrednika, a 172 (23,19%) postupka nijesu riješena. ***Direktor Centra za medijaciju Crne Gore izabran je za direktora Forum za medijaciju Jugistočne Evrope (SEEMF). Odlučeno i da sjedište ove regionalne organizacije bude u Crnoj Gori. ***Centar sproveo obuku u svim sudovima u Crnoj Gori, u cilju prepoznavanja predmeta pogodnih za postupak posredovanja. U svim sudovima postavljeni info-pultovi. Sprovode se napredni kursevi a u planu je i obuka novih medijatora. Baza podataka postoji, ali predstoji rad na njenom unapređenju.
Aktivnost 8 Poboljšanje kazneno-popravnog sistema	MPravde, Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, Centar za obrazovanje kadrova Zavoda	-Izrada Akcionog plana za unaprjeđenje zatvorskog sistema: definisanje mjera za unapređenje stanja u zatvorskom sistemu, nadležnih organa, rokova i indikatora -Donošenje novog Zakona o izvršenju krivičnih sankcija i podzakonskih akata u skladu sa praksom EU i SE -Jačanje kapaciteta Ministarstva pravde* -Promocija alternativnih sankcija kod odraslih lica i maloljetnih prestupnika -Rekonstrukcija i adaptacija postojećih zatvorskih jedinica u Podgorici i Bijelom Polju**	2011-12.	*Skupština je u junu 2011. usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija, kojim se uvode novi standardi među kojima je jedan od najvažnijih uspostavljanje posebne jedinice u Ministarstvu pravde, Odsjeka za uslovnu slobodu. **U okviru Projekta, pored jačanja institucionalnih i administrativnih kapaciteta Ministarstva pravde i Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, predviđena je i priprema građevinske dokumentacije za izgradnju zatvorske bolnice i zatvora za duge kazne u kompleksu Spuž.

1.3.4. Reforma policije					
Aktivnost 1 Donošenje novih i implementacija postojećih strateških dokumenata, zakona, podzakonskih akata kojima se regulišu nadležnosti i postupanja u oblasti djelovanja MUP-a i Uprave policije.	MUP, UP	<ul style="list-style-type: none"> -Implementacija Strategije razvoja i funkcionisanja policije za period 2011-2013* -Unaprijeđenje funkcionisanja policije i realizacija prioriteta: <ul style="list-style-type: none"> 1.restrukturiranje Uprave policije i organizacije rada u skladu sa policijskim standardima i realnim potrebama Crne Gore: analiza stanja kao osnove za projekciju buduće organizacije i funkcionisanja policije i racionalizacija broja službenika u skladu sa policijskim standardima.** 2.realizacija svih obaveza utvrđenih međunarodnim dokumentima; -Usvajanje Zakona o unutrašnjim poslovima i izrada podzakonskih akata -Usvajanje Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, Zakona o prekršajima i Zakona o javnom redu i miru, kao i Zakona o izmjenama i dopunama zakona o detektivskoj djelatnosti, kojim će biti zaokružen normativni okvir u vezi ovlašćenja Policije*** -Implementacija Konvencije o policijskoj saradnji u JIE-potpisivanje sporazuma o prekograničnoj policijskoj saradnji**** -Donošenje Akcionog plana za implementaciju Strategije poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju 2010–2019. za 2012. -Sprovodenje projekta "Dežurne službe Crne Gore- revizija i mogućnost unaprijeđivanja. 	2011-12. <i>završetak prve faze projekta: III i IV kvartal 2011.</i>	Pripremljena Procjena opasnosti od organizovanog kriminala (nacionalna OCTA), koja je urađena u okviru Twinnig light projekta IPA 2010 „Policija vođena obavještajnim radom“ (ILP) sa partnerima iz Kriminalističko-obavještajne službe Austrije, kao i Akcioni plan za razvoj i implementaciju ILP modela za period 2011-2012. *Usvojen Akcioni plan za implementaciju Strategije, koji će nadgledati Koordinaciono tijelo na nivou Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije. **Shodno Sporazumu o sprovodenju zakona između Vlade Crne Gore i Vlade SAD-a, koji je potpisana 08. jula 2011, u saradnji sa Programom za pružanje pomoći u krivičnim istragama Ministarstva pravde SAD-a (ICITAP), nastavljene su aktivnosti na reorganizaciji Uprave policije, kao jednog od ključnih nosilaca borbe protiv organizovanog kriminala. U toku je I faza „Procjena“.***Od donošenja Zakona o policiji 2005. značajno je izmjenjena zakonska regulativa u vezi ovlašćenja i nadležnosti Policije, a u cilju uvođenja savremenih standarda u djelovanju policije, kako u odnosu na efikasnost rada policije, tako i u odnosu na zaštitu ljudskih prava i sloboda. Ključni zakoni kojima se uređuju ovlašćenja policije su: Zakon o krivičnom postupku, Zakon o graničnoj kontroli, Zakon o DNK registru, Zakon o javnom redu i miru, Zakon o prekršajima. ****U martu 2011. potpisani su Sporazumi o policijskoj saradnji sa R.Srbijom i R.Hrvatskom.	
Aktivnost 2 Jačanje ukupnih kapaciteta Uprave policije kroz međunarodnu i regionalnu policijsku saradnju	MUP, UP	<ul style="list-style-type: none"> -Obuke službenika u oblasti saradnje sudstva, tužilaštva i policije u fazi izviđaja i istrage sa posebnim akcentom na iskustva država članica EU;* -Aktivno učešće UP u: twining i IPA projektima o implementaciji modela Policija vođena obavještajnim radom (ILP)“, u saradnji sa 	2011-12, kontinuirano do kraja jula	*U oviru Twining projekta IPA 2009: 1. «Podrška implementaciji novog Zakonika o krivičnom postupku» u saradnji sa Agencijom za međunarodno-pravnu saradnju Francuske, Ministarstvom pravde CG, Međunarodnom menadžment grupom (IMG) i Centrom za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije CG; 2. „Jačanje kapaciteta Uprave policije“ , u saradnji sa Saveznom kriminalističkom policijom Njemačke;	

		<p>Saveznom kriminalističko-obavještajnom službom Republike Austrije.**</p> <p>-Višekorisničkom IPA 2009 projektu „Saradnja u krivičnom pravosuđu: Zaštita svjedoka u borbi protiv organizovanog kriminala i terorizma“, -IPA zajedničkom projektu Evropske unije i Savjeta Evrope o Regionalnoj saradnji u borbi protiv sajber kriminala u jugoistočnoj Evropi***,</p> <p>-IPA 2009 projektu „Jačanje kapaciteta Uprave policije“, u saradnji sa Saveznom kriminalističkom policijom Njemačke,</p> <p>-Projektu IPA 2010 »Jačanje policijskih kapaciteta za borbu protiv droge u Crnoj Gori«, koji se realizuje sa Agencijom za borbu protiv teškog i organizovanog kriminala Velike Britanije (SOCA),</p> <p>-Predsjedavanje Udruženema šefova policija zemalja Jugoistočne Evrope</p> <p>-Organizovanje donatorske konferencije i godišnje skupštine u novembru 2011. na kojoj će učestvovati šefovi policija Jugostočne Evrope, partnera policijskih službi - Austrija, Turska i Italija, kao i brojni međunarodni partneri.</p> <p>-Učešće u regionalnom projektu SEPCA-e „Policija vođena obavještajnim radom u zemljama jugoistočne Evrope“</p> <p>-Priprema 2 predstavnika Uprave policije, u svojstvu instruktora, za učešće u Regionalnom timu u okviru A5 inicijative zajedno sa Vojskom Crne Gore.</p>	2011. od septembra 2011.	<p>3.Aktivno učešće u regionalnom projektu SEPCA-e „Policija vođena obavještajnim radom u zemljama jugoistočne Evrope“.</p> <p>**Realizovane su specijalističke obuke o funkcionalisanju ILP modela, novim radnim i internim procedurama kriminalističko-obavještajnog procesa, upotrebi softvera GIS (Geografskog informacionog sistema) za mapiranje kriminala, kao i o korišćenju softvera INFOSTREAM, metodologiji i obrascima koji se koriste u praktičnom radu</p> <p>***jačanje sposobnosti država regionala u borbi protiv kompjuterskog kriminala, sa naglaskom na jačanju institucionalnih kapaciteta policije, sudova i tužilaštva.</p> <p>****Cilj uvođenje policijskog modela vođenog kriminalističko-obavještajnim informacijama (ILP model), kao podrška istragama svih vidova kriminaliteta i strateškom planiranju.</p> <p>Istrazivanje CEDeM-a za potrebe OEBS-a potvrđuje napredak Uprave policije u procesu reforme i komunikaciji sa građanima, kao i činjenicu da je policija pouzdan partner međuinstitucionalne, regionalne i međunarodne saradnje. Izdvajamo, 70% ispitanih građana ima veoma pozitivan stav prema policiji, a 64% da je policija veoma efikasna. Oko 70% ispitanika se izjasnilo da ima povjerenja u policiju. Svi ovi rezultati idu u prilog činjenici da je Uprava policije u predhodnoj godini postigla najbolje rezultate u protekloj deceniji.</p>
--	--	--	-----------------------------	---

1.3.5. Granična policija i integrisano upravljanje granicama

Aktivnost 1 Uvođenje jedinstvenog elektronskog nadzora državne granice	MUP, UP	<p>-Nastavak projekata implementacije elektronskog nadzora državne granice*</p> <p>-Realizacija IV i V faze sistema elektronskog nadzora državne granice</p>	2011-12.	*Instalacijom softvera u avgustu završena je III faza sistema elektronskog nadzora plave granice, koji omogućava potpuni daljinski monitoring nad instaliranim osmatračkim senzorima, jedinstveni prikaz podataka sa
---	------------	--	----------	--

				<i>svih osmatračkih senzora na elektronskoj karti i automatsko 30 - dnevno arhiviranje podataka sa osmatračkih senzora.</i>
Aktivnost 2 Implementacija strategije integrisanog upravljanja granicama i Akcionog plana	MUP, UP	<ul style="list-style-type: none"> -Nastavak aktivnosti na izgradnji i funkcionisanja Prihvatališta za strance -Implementacija Zakona o graničnoj kontroli i donošenje podzakonskih akata -Aktivnosti na implementaciji Uredbe o standardima i uslovima koje moraju da ispunjavaju granični prelazi -Priprema inovirane Strategije integrisanog upravljanja granicama i Akcionog plana za period 2012-2014. -Unaprijedivanje međuresorske saradnje na sprovodenju Strategije na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou -Jačanje saradnje sa graničnim policijama susjednih zemalja 	2011-12.	
Aktivnost 3 Razgraničenje i utvrđivanje državne granice i zaključivanje međunarodnih sporazuma o državnoj granici sa susjedima*	Vlada, Komisija za razgraničenje	<ul style="list-style-type: none"> -Nastavak aktivnosti u okviru Komisije za razgraničenje -Nastavak aktivnosti u okviru Komisije za određivanje graničnih prelaza i utvrđivanje režima pograničnog saobraćaja, kako bi se, u saradnji sa susjednim državama, pripremili prijedlozi sporazuma o otvaranju graničnih prelaza u međunarodnom i pograničnom saobraćaju -Nastavak rada Komisije za pripremu pravnog postupka za razgraničenje između Crne Gore i Hrvatske pred -Medunarodnim sudom pravde u Hagu -Zaključivanje Sporazuma o granici sa BiH -Nastavak aktivnosti na demakraciji granice između Kosova i Crne Gore 	2011-12.	*Vidi poglavlje 1.2.1. Jačanje saradnje sa susjedima
Aktivnost 4 Poboljšanje infrastrukture i materijalno-tehničko opremanje graničnih prelaza	MUP, UP, UC	<ul style="list-style-type: none"> -Izrada 3 zajednička granična prijelaza sa BiH * -Nastavak izgradnje i rekonstrukcije graničnih prelaza, prema R.Srbiji »Dobrakovo« i 	2011-12.	*Postignuta saglasnost za otvaranje 2 zajednička granična prelaza na teritoriji BIH u mjestu Zupci i Klobuku (u već izgrađenim objektima), kao i 1 zajedničkog prelaza sa BIH

uz jedinstvenu računarsku mrežu Uprave policije		»Dračenovac« u okviru programa IPA 2008.** -Realizacija projekta prelaska sa MIND na FIND/MIND tehnologiju i sistem provjera Interpol-ovih baza podataka na graničnim prelazima, koje je sprovode u saradnji sa Generalnim sekretarijatom INTERPOLA-a.		na lokaciji Šćepan Polje. U toku je izrada predloga preseljenja i rada na zajedničkoj lokaciji u nadležnosti Uprava carina CG i Carina BIH. **Radovi teku utvrđenom dinamikom. Prva faza završena je u julu 2011.
Aktivnost 5 Jačanje saradnje sa graničnim policijama susjednih zemalja	UP	-Nastavak saradnje sa graničnim policijama susjednih zemalja na osnovu sporazuma i potokola o saradnji -Redovno održavanje sastanaka i patrola*	2011-12	*Na osnovu potpisanih sporazuma i protokola, u proteklom periodu održano preko 70 zajedničkih sastanaka i 290 patrola sa susjednim graničnim policijama.
1.3.6. Ratni zločini				
Aktivnost 1 Nastavak rješavanja slučajeva ratnih zločina u Crnoj Gori	Sudovi, Tužilaštvo	-Deportacija*, -Kaluđerski laz** -Bukovica***	2010-	*Krivični predmet »Deportacija« se po žalbi nalaizi u Apelacionom sudu. Devet optuženih oslobođeno je pred Višim sudom optužbi 29.3.2011. **U krivičnom predmetu „Kaluđerski laz“ suđenje u toku, a sljedeći glavni pretres je zakazan za 30.09.2011. ***U krivičnom predmetu „Bukovica“, Apelacioni sud je ukinuo prвostepenu presudu i vratio predmet na ponovno suđenje. Glavni pretres zakazan za 27.09.2011.
1.4 Cilj Borba protiv korupcije i organizovanog kriminala	Vlada, MP, UP, UAI, USPNFT, Sudovi, Tužilaštvo			
1.4.1 Borba protiv korupcije i organizovanog kriminala				
Aktivnost 1 Jačanje borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala	MP	-Puna implementacija Zakonika o krivičnom postupku* -Početak rada Specijalnog istražnog tima** -Kontinuirana edukacija o novom ZKP-u*** -Implementacija Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade SAD o sprovođenju zakona**** -Jačanje saradnje crnogorskih institucija sa Agencijom za imigraciju i carinu SAD na planu borbe protiv prekograničnog kriminala*****	2011-12.	*Novi ZKP primjenjuje se u potpunosti od 1. septembra 2011. **Pored Odeljenja za borbu protiv organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina, kojm rukovodi Specijalni tužilac, formiran je Specijalni istražni tim kao tijelo nastalo preobražajem Zajedničkog istražnog tima, sastavljen od predstavnika Uprave policije, Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, kao i Uprave prihoda i Uprave carina, koji će za svoj rad odgovarati specijalnom tužiocu. Njima će biti dodjeljivani predmeti koji iziskuju istražitelje spremne da rasvjetle

				<p><i>najkompleksnije slučajeve organizovanog kriminala i korupcije i koji su sposobni za sprovođenje finansijskih istraživačkih radova. Ključna razlika je ta što je Zajednički istražni tim imao konsultativni karakter, dok će Specijalni istražni tim imati operativne i funkcionalne nadležnosti u predmetima organizovanog kriminala i korupcije. Pravni osnov za rad predstavnika ovih organa u Specijalnom istražnom timu proizilazi iz člana 78 Zakona o državnom tužilaštvu, kojim se predviđa da specijalni tužilac može da zatraži od državnog organa ili druge institucije da uputi lice zaposleno u tom organu ili instituciji radi obavljanja stručnih ili administrativnih poslova na rad u Odjeljenje na određeno vrijeme. Institucije su odredile svoje predstavnike u Specijalnom istražnom timu čime su se stekli uslovi da tim počne sa radom.</i></p> <p><i>***Sprovodi se kontinuirana edukacija sudija i tužilaca u skladu sa Planom implementacije Zakonika o krivičnom postupku.</i></p> <p><i>****Sporazumom o sprovođenju zakona između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država, potpisanim 8. jula 2011, pokrenut je projekat podrške Vrhovnom državnom tužilaštvu, Kancelariji Specijalnog tužioca, Centru za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije i krivičnim sudovima, vrijedan 1,178,032 dolara, koji će do 30. septembra 2012. godine biti realizovan kroz dva programa Vlade SAD</i></p> <p><i>*****Predstavnici Agencije za imigraciju i carinu SAD boravili su 30. avgusta o.g. u posjeti Crnoj Gori i tom prilikom inicirali unaprjeđenje saradnje sa Upravom policije i Upravom carina, na planu borbe protiv prekograničnog kriminala.</i></p>
Aktivnost 2 Implementacija Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala za period 2010-2014. i Akcionog plana za njeno sprovođenje za	Vlada, UAI, Nacional na komisija	-Realizacija strateških ciljeva iz prioritetnih oblasti i ciljeva iz oblasti od posebnog rizika koji su navedeni u Strategiji. -Dalje unaprjeđenje rada Nacionalne komisije za borbu protiv korupcije i organizovanog	2011- 2012	*Uvedene novine poput javnosti rada Nacionalne komisije, kako bi se unaprijedila preventivna funkcija NK Donijeto Stručno uputstvo o procedurama za organizovanje i rad Sekretarijata kojim je formiran Stručni tim, koji priprema šestomjesečne izvještaje za NK. Izrađen

2010-2012.	za BKOK	<p>kriminala*</p> <ul style="list-style-type: none"> -jačanje uloge Sekretarijata Nacionalne Komisije i koordinacione uloge UAI kroz izradu izvještaja za NK. -Efektivnija implementacija relevantnih zakona, kao i efikasnije djelovanje svih organa nadležnih za prevenciju i suzbijanje korupcije; -Intenzivnije uključivanje civilnog društva i medija u zajedničke antikorupcijske aktivnosti i punu harmonizaciju sa međunarodnim preporukama i standardima iz ove oblasti. 		<p>informacioni sistem, odnosno softversko rješenje koje podržava proces izvještavanja, metodologiju i obrazac po kojem će nadležni organi izvještavati o realizaciji mjera. Usvojen Inovirani Akcioni plan. Sekretarijat NK je na osnovu Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala u saradnji sa UNDP-izradio Risk assessment za šest oblasti visokorizičnih na korupciju (privatizacija, javne nabavke, zdravstvo, obrazovanje, lokalna samouprava, urbanizam) koji će imati uticaja na sprovođenje zakona i efikasniju borbu protiv korupcije u navedenim oblastima.</p> <p>Sekretarijat NK je sa predstavnicima novo sektora usaglasio II Izvještaj o realizaciji AP (januar-jun 2011. god), koji je dostavljen NK i biće razmatran tokom septembra 2011.</p>
Aktivnost 3 Obezbjedenje efikasnosti u procesu otkrivanja, istrage i gonjenja izvršilaca krivičnih djela povezanih s korupcijom i organizovanim kriminalom	Vlada, MPravde,Tužilstvo, UAI, UP	<ul style="list-style-type: none"> -Izrada analitičkih materijala o preventivnom djelovanju protiv korupcije (promocija antikoruptivnih mjer, prijava korupcije od strane građana i dr.) -Prikupljanje objedinjenih podataka o prijavama korupcije od organa koji primaju prijave, njihova analitička obrada i preporuke za unapređenje ove značajne aktivnosti za prepoznavanje tekućih trendova u slučajevima sa elementima korupcije i njeno suzbijanje. -Priprema šestomjesečne Informacije o informativnim kampanjama i istraživanjima javnog mnjenja, na osnovu izvještaja institucija koje sprovode kampanje u cilju podizanja nivoa javne svijesti i podsticanja građana (i pojedinih ciljnih grupa) da prijavljaju korupciju.* -Unapređenje međunarodne i regionalne saradnje u istragama krivičnih djela s elementima organizovanog kriminala, droga i ostalih teških krivičnih djela. 	2011-12.	*Strategija i prateći AP predviđaju da UAI preuzeme ulogu centralnog i koordinirajućeg organa za preventivne aktivnosti, kao i za analizu aktivnosti koje proizilaze iz sprovođenja strateških dokumenata za borbu protiv korupcije.
Aktivnost 4 Dalje unapređenje i potpuno definisanje institucionalnog i zakonodavnog okvira	UAI	<ul style="list-style-type: none"> -Usvajanje Zakona o Državnoj izbornoj komisiji i Zakona o lobiranju: * -primjena usvojenih Zakona o Državnoj 	2011-12.	Ključni zakoni u kojima se uređuju ova pitanja: Zakon o državnim službenicima i namještenicima (usvojen), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa (usvojen), Zakon o izmjenama i dopunama

za borbu protiv korupcije u Crnoj Gori		<p>izbornoj komisiji i Zakona o lobiranju Krivičnog zakonika, Zakona o finansiranju političkih partija, Zakona o državnim službenicima i namještenicima i Zakona o sprječavanju sukoba interesa i harmonizacija zakonodavnog i institucionalnog okvira u Crnoj Gori**</p> <p>-Jačanje kapaciteta UAI i MF za efikasnu primjenu Zakona o lobiranju, kroz povećanje broja službeničkih mjeseta i obezbjeđenje tehničkih uslova.</p> <p>-Unapređenje zakonodavnog okvira uvođenjem instituta integriteta, zaštite lica koja prijavljuju korupciju i potpunijim uređivanjem mehanizama za sprječavanje sukoba interesa u cijelokupnom javnom sektoru, kao i uvođenjem jače kontrole finansiranja političkih partija</p> <p>-Razmatranje i donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu.</p>		<p>Zakona o radu (u proceduri), Zakon o finansiranju političkih partija (usvojen).</p> <p><i>U Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu utvrđen je institut zaštite zaposlenih koji prijavljuju korupciju.</i></p> <p>*Rok za usvajanje Zakona o lobiranju je III kvartal, a Zakona o Državnoj izbornoj komisiji IV kvartal 2011.</p> <p>**Izvršena analiza i usvojene izmjene više antikorupcijskih zakona kako bi se obezbijedila usklađenost zakonodavstva sa međunarodnim standardima i unaprijedio pravni okvir u ovoj oblasti.</p>
Aktivnost 5 Ispunjavanje obaveza koje proističu iz članstva u GRECO	UAI u saradnji s drugim državnim organima	<p>-Implementacija GRECO preporuka iz III evaluacije, koje se tiču oblasti finansiranja političkih partija i inkriminacija.</p> <p>-Izrada analize ispunjenosti GRECO preporuka iz III runde evaluacije, kao i priprema Izveštaja za Sekretarijat GRECO-a početkom 2012.</p>	2011-12.	<p>GRECO Izveštaj o III rundi evolucije za Crnu Goru sadrži devet preporuka upućenih Crnoj Gori u cilju usklađivanja njenih propisa sa standardima SE u oblasti finansiranja političkih partija, a koje se odnose između ostalog i na revidiranje gornje granice za prikupljanje /trošenje sredstava političkim partijama koje nemaju pravo na budžetska sredstva, uspostavljanje preciznih pravila za utvrđivanje, uračunavanje i izveštavanje o nenovčanim donacijama, uvedenje jasnih pravila i smernica za korišćenje javnih resursa za aktivnosti partija i predizborne kampanje, jačanje finansijskih i ljudskih kapaciteta tijela zaduženih za slanje evidencija o finansiranju kampanja/partija. Takođe, II Izveštaj o III rundi evaluacije sadrži ukupno pet preporuka kojima se predviđa usklađivanje postojećih odredbi krivičnog zakonodavstva Crne Gore u odnosu na Krivično-pravnu konvenciju protiv korupcije i njen Protokol, a koje se odnose na: usklađivanje odredbi koje se odnose na krivična djela podmićivanja i trgovine uticajem, konzistentna definicija podmićivanja u privatnom sektoru, nadležnost za krivična djela korupcije počinjena u</p>

				<i>inostranstvu od strane nedržavljana, ali koja uključuju javne funkcionere, članove nacionalnih i međunarodnih parlamentarnih skupština, zvaničnike međunarodnih organizacija, koji su istovremeno i crnogorski državljeni i sl.</i>
Aktivnost 6 Učešće u globalnoj evaluaciji primjene UNCAC-a	UAI	-Sprovođenje aktivnosti na procjeni evaluacije primjene UNCAC-a u Hrvatskoj* -Evaluacija primjene UNCAC-a u CG (planirana u 2011.)**	2011-12.	*Proces evaluacije primjene UNCAC-a u Republici Hrvatskoj, koju zajedno sprovode Crna Gora i Narodna Demokratska Republika Laos, biće okončana do oktobra 2011. **Evaluaciju Crne Gore sprovešće eksperti iz Jermenije i Ujedinjenog Kraljevstva. Imenovane kontakt osobe u UAI i VDT-u, koje će u narednom periodu pristupiti popunjavanju »Sveobuhvatnog upitnika za samoevaluaciju primjene UNCAC-a«.
Aktivnost 7 Dalje organizaciono i funkcionalno unapređivanje i specijalizovanje jedinica za suzbijanje organizovanog kriminaliteta i korupcije	UP, MUP	-Uspostavljanje novih organizacionih jedinica značajnih sa aspekta borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije* -Nastavak reorganizacije Uprave policije i nova sistematizacija radnih mesta nakon usklađivanja predloženog broja službenika sa brojem službenika predviđenih važećim Pravilnom i donošenja Zakona o unutrašnjim poslovima, u skladu sa Programom rada Vlade, umjesto novog Zakona o policiji. -Obuka službenika UP u oblasti suzbijanja organizovanog kriminala i korupcije**	2011-12. IV kvartal 2011.	*Jedinica za prikrivene islijednike; Odjeljenje za međunarodnu policijsku saradnju koje će objedinjavati NCB Interpol, Europol, Sirene kroz usvajanje izmjena i dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave policije. **U toku I polugodišta 2011, u sklopu nekoliko međunarodnih projekata, pod pokroviteljstvom više međunarodnih organizacija, kao i u skladu sa programom rada Policijske akademije i Uprave za kadrove održan 51 seminar na teme od značaja za suzbijanje organizovanog kriminala i korupcije, koje je pohađalo 217 službenika Uprave policije.
Aktivnost 8 Razvoj modela rada u Upravi policije (Policija vođena obavještajnim radom – Intelligence Led Policing)ILP	UP	-Sprovođenje projekta Policija vođena obavještajnim radom – Intelligence Led Policing)IL *	2011-12.	*U okviru Twinnig light projekta IPA 2010 „Policija vođena obavještajnim radom“ sa Kriminalističko-obavještajnom službom Austrije, urađen je Akcioni plan za razvoj i implementaciju ILP modela za period 2011-2012. Akcioni plan za razvoj i implementaciju ILP modela za period 2011-2012. prezentovan je na zajedničkoj konferenciji crnogorske i austrijske policije – 27. jula 2011. u Podgorici.
Aktivnost 9 Razvijanje međunarodne policijske saradnje u borbi protiv organizovanog kriminala	UP	-Formiranje organizacione jedinice za međunarodnu policijsku saradnju (ILECU) sa centralizovanom i objedinjenom upravljanjem svih ključnih funkcija međunarodne policijske saradnje;	2011-12.	Posredstvom IOM-a je nabavljena oprema za uspostavljanje sigurne komunikacione mreže za razmjenu podataka. Povezani su komunikacionim linkovima sistemi Uprave policije, Uprave carina, Poreske uprave, Uprave za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma i

		<ul style="list-style-type: none"> -Operacionalizacija Sporazuma o saradnji između institucija za sprovođenje zakona na nacionalnom nivou, potписанog u okviru ILECUs projekta -Nastavak saradnje posredstvom NCB Interpol-a, -Uspostavljanje Nacionalnog biroa Europol-a, -Nastavak saradnje posredstvom Nacionalne kontakt tačke za saradnju sa SECI-SELEC-om -Uspostavljanje SIRENE biroa -Nastavak saradnja sa inostranim oficirima za vezu i drugim međunarodnim policijskim organizacijama -Suprostavljanje djelatnostima usmjerenim na vršenje organizovanog kriminala međunarodnog karaktera 		<p>MUP-a.</p> <p><i>Uspostavljen je sistem fizičke i elektronske zaštite podataka u radu organizacione jedinice za međunarodnu policijsku saradnju.</i></p>
--	--	---	--	--

1.4.2. Borba protiv pranja novca

Aktivnost 1 Jačanje normativnog okvira i kapaciteta Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma i obezbjedivanje sveobuhvatne istrage i krivičnog gonjenja lica povezanih sa pranjem novca	USPNFT, UP, VDT	<ul style="list-style-type: none"> -Usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma* -Sprovođenje mjera krivičnog gonjenja i procesuiranja izvršilaca, saizvršioca, podstrekača, pomagača i/ili drugih lica koje su na bilo koji način povezani s pranjem novca** -Implementacija Akcionog plana Nacionalne komisije za sprovođenje Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranje terorizma*** -Realizacija mjera iz inoviranog AP za sprovođenje Startegije za borbu protiv korupcije -Realizacija Twinning projekta IPA 2008. -Jačanje regulatornih nadzornih kapaciteta finansijskih regulatora u CG: potpisivanje Memoranduma o saradnji **** -Potpisivanje Sporazuma o saradnji u oblasti SPNFT sa Japanom i Kanadom***** 	2011-12.	<p>**Usvajanjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma postići će se značajan napredak u stepenu usklađenosti sistema APNFT sa međunarodnim standardima i propisima.</p> <p>**U okviru svojih nadležnosti i u skladu sa Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma USPNFT je tokom prvih 6. mjeseci 2011. privremeno obustavila 2 transakcije koje su se odnosile na 2 fizička nerezidentna lica. Takođe, tokom prvih 6. mjeseci 2011. proslijedila je nadležnim državnim organima 78 obavještenja.</p> <p>***Uprava proslijedila Ministarstvu finansija Predlog izmjena i dopuna pravilnika o indikatorima za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija u oblasti prometa nekretnina i građevinarstva. Takođe lista inidikatora je dopunjena i sa indikatorima za notare, s obzirom da su od 25. jula 2011. počeli sa radom prvi notari u Crnoj Gori.</p> <p>****Planirano je potpisivanje Memoranduma o saradnji između Ministarstva finansija, UPNFT, Centralne banke CG, Komisije za hartije od vrijednosti, Agencije za nadzor osiguranja u cilju povećavanja stabilnosti finansijskog</p>
--	-----------------------	--	----------	--

				<p>sektora i važnosti adekvatnog nadzora i strukturne razmjene informacija između institucija uključenih u sistem SPNFT.</p> <p>*****U martu 2011. potpisano Memorandum o saradnji sa FOS Arube i Estonije; u junu 2011. potpisani Memorandumi o saradnji sa FOS Britanskih Djevičanskih Ostrva, Jermenije i Velike Britanije.</p>
Aktivnost 2 Intenziviranje međunarodnih aktivnosti kroz učešće u MONEYVAL, EGMONT i Evroazijskoj grupi potpisivanje bilateralnih sporazuma	USPNFT	<ul style="list-style-type: none"> -Učešće u radu MONEYVAL-a u Strazburu, Plenarnom zasjedanju Evroazijske grupe za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma (EAG), zasjedanju Komiteta i Radnih grupa EGMONT-a** -Praćenje Izvještaja MONEYVALA: mišljenja i preporuka eksperata od značaja za unaprijeđenje djelotovornosti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma, kao i za povećanje kapaciteta države za saradnju u ovoj oblasti na međunarodnom nivou. -Potpisivanje sporazuma sa finansijsko obavještajnim službama Kanade, Japana, Kipra i Saudijske Arabije 	2011-12	<p>**Uprava za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma Crne Gore je, od 5. juna 2007, članica Komiteta Savjeta Evrope za evaluaciju mjera za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma (MONEYVAL); delegaciju Crne Gore čine predstavnik USPNFT (šef delegacije) i predstavnici VDT i Uprave policije.</p> <p>Evaluacijom su obuhvaćene sve institucije u državi koje su uključene u sistem SPNFT.</p>
Aktivnost 3 Unapređenja IT sistema		<ul style="list-style-type: none"> -Inoviranje Web aplikacije za elektrosko izvještavanje Uprave od strane obveznika -Potpuna elektronizacija redovnog izvještavanja i izvještavanja po zahtjevu Uprave -Unapređenje analitičke baze -Uvođenje projekta za elektronsko upravljanje dokumentima i predmetima (Document & Case Management) -Unapređenja analitičkih alata -Unapređenje sigurnosnih mehanizama 	2011-12.	
1.4.3. Trgovina ljudima i drogama				
1.4.3.1. Trgovina ljudima				

Aktivnost 1 Izrada i usvajanje novih strateških dokumenata za period 2012-2018. i pratećeg Akcionog plana za 2012. godinu	KNKBP TLJ	-Izrada finalnog nacrta strateškog dokumenta-identifikacija problemskih oblasti i mogućih rješenja iz oblasti borbe protiv trgovine ljudima* -Sastanci radne grupe -Održavanje dvije javne rasprave sa predstvincima institucija, međunarodnih organizacija i NVO	2011.	*Tokom jula i avgusta 2011. izvršena je analiza postignutih rezultata, obavljeni Intervjui sa predstvincima institucija i NVO i fokus grupama.
Aktivnost 2 Implementacija obaveza preuzetih Akcionim planom za borbu protiv trgovine ljudima za period 2010-2011. i implementacija Akcionog plana za praćenje preporuka iz izvještaja Stejt Dipartmenta o stanju na planu borbe protiv trgovine ljudima	KNKBP TLJ	-Podizanje nivoa svijesti javnosti o fenomenu trgovine ljudima* -Jačanje kapaciteta sudstva, tužilaštva i policije, zaposlenih u školama, zdravstvenim i socijalnim ustanovama o identifikaciji, načinima postupanja i zaštite potencijalnih žrtava trgovine ljudima; -Praćenje i procjena stanja kriminaliteta kada je u pitanju borba protiv trgovine ljudima kroz ažuriranje baza podataka o žrtvama i izvršiocima krivičnih djela na nacionalnom i međunarodnom nivou. -Obuka predstavnika Vojske CG koji se upućuju u mirovne misije u inostranstvo i trgovini ljudima -Unapređivanje mehanizama za reintegraciju žrtava trgovine ljudima: obezbjeđivanje finansijskih sredstava za funkcionisanje Vladinog Skloništa za žrtve i SOS linije za žrtve trgovine ljudima i izrada kvartalne kvalitativne analize dnevnih izvještaja o pozivima sa SOS linije -Obuke za nastavnike građanskog vaspitanja za sjeverni, centralni i južni region (izrada i distribuiranje priručnika za nastavnike o načinima prenošenja znanja o trgovini ljudima i dodjela sertifikata, anketiranje učenika) -Održavanje zajedničkog seminara za predstavnike medija i pravosudnih organa o	2011-12.	*obilježavanje oktobra mjeseca borbe protiv trgovine ljudima; promovisanje SOS linije za žrtve trgovine ljudima; »Ne novac djeci na ulicama –time im ne pomažemo«; ažuriranje web prezentacije Kancelarije

		načinima izvještavanja o slučajevima trgovine ljudima -Nastavak sprovodenja projekta »Integrisanje principa prevencije u obrazovni sistem«		
Aktivnost 3 Jačanje međunarodne saradnja na planu borbe protiv trgovine ljudima	KNKBP TLJ	-Funkcionisanje zajedničkih istražnih timova; -Učešće u radu međunarodnih seminara, okruglih stolova, radionica, konferencija i - održavanje intezivne komunikacije sa predstavnicima relevantnih institucija iz regionala (rad i razmjene iskustava i primjera dobre prakse); -Priprema za prvu evaluaciju GRETA ekspertskega tima za praćenje implementacije Konvencije SE za borbu protiv trgovine ljudima.	2011-12.	
Aktivnost 4 Koordinacija rada i međuinsticionalna saradnja u borbi protiv trgovine ljudima	KNKBP TLJ	-Održavanje redovnih sastanaka radne grupe za praćenje implementacije Nacionalne strategije za borbu protiv trgovine ljudima—prema utvrđenom planu rada za 2011. -Jačanje međuinsticionalne saradnje svih subjekata koji učestvuju u procesu suzbijanja trgovine ljudima, kroz implementaciju Sporazuma o saradnji institucija i NVO.* -Održavanje redovnih sastanaka potpisnika Sporazuma o međusobnoj saradnji institucija i NVO* -Jačanje partnerstva sa privrednicima kroz implementaciju Protokola o međusobnoj saradnji sa Unijom poslodavaca.	2011-12.	*kroz potpisivanje revidiranog Sporazuma o međusobnoj saradnji institucija i NVO iz 2007.
1.4.3.2. Sprečavanje trgovine narkoticima i zloupotrebe droga				
Aktivnost 1 Implementacija Nacionalnog strateškog odgovora na droge 2008-2012.	Vlada, MZ, UP	-Obrazovanje Komisije za droge kao stručnog tijela u Ministarstvu zdravlja sa ciljem donošenja doktrinarnih smjernica za prevenciju i tretman bolesti zavisnosti; -Utvrđivanje Kontrolne liste opojnih droga i psihotropnih supstanci u skladu sa Konvencijama UN;	2011-12.	*Aktivnosti Državnog savjeta za sprečavanje zloupotrebe droga se sprovode kontinuirano realizacijom zaključaka donijetih na sjednicama ovog tijela s cilju praćenja i podrške sveukupnih mjeru koje se u državi sprovode u cilju efikasne politike u oblasti droga. Stručne i administrativne poslove za pripreme sjednica Savjeta obavlja Kancelarija za droge u Ministarstvu zdravlja.

1.1. Aktivnosti Državnog savjeta za sprečavanje zloupotrebe droga*	<p>-Izvršenje obaveza preuzetih kroz Projekat tehničke saradnje sa EMCDDA u cilju usvajanja standarda za uspostavljanje informacione jedinice (National Focal Point) i budućeg članstva CG u EMCDDA.</p> <p>-Izrada prvog dokumenta National Report po smjernicama, metodologiji i indikatorima EMCDDA (koordinacija prikupljanja i obrade nacionalnih podataka po zadatim indikatorima);**</p> <p>-Izrada draft verzije prvog Akcionog plana o nacionalnoj informacionoj mreži (NAPDIS) za droge u saradnji sa ekspertima Evropske informacione mreže (Reitox);</p> <p>-Saradnja i učešće u programima edukacije i ostalim aktivnostima koje relizuje EMCDDA ;</p> <p>-Formalan pristup CG Pompidou grupi Savjeta Evrope i aktivna saradnja i učešće u programskim aktivnostima ovog tijela SE;</p> <p>-Podnošenje izvještaja o aktivnostima Državnom savjetu za sprečavanje zloupotrebe droga;</p> <p>-Koordinacija funkcionisanja Mreže od 21 opštinskih kancelarija u državi za prevenciju narkomanije i saradnja sa civilnim sektorom;</p> <p>-Saradnja sa UNODC i izrada redovnih izvještaja za INCB.</p> <p>-Međunarodna saradnja sa referentnim međunarodnim tijelima i agencijama iz oblasti droga</p>	<p>-usvojen Zakon o sprečavanju zloupotrebe droga u koji su u potpunosti implementirane direktive i preporuke acqui-a iz ove oblasti. Sa prethodno usvojenim Zakonom o prekursorima za narkotike, Zakonom o krivičnom postupku i Krivičnim zakonikom, zaokružena je i upotpunjena normativna materija iz oblasti droga , u sklad u sa EU standardima.</p> <p>**Odnosi se na sve dostupne podatke i informacije potrebne za praćenje trendova u oblasti droga u skladu sa propisanim smjernicama EMCDDA.</p>
--	---	---

Aktivnost 2 Dalje organizaciono i funkcionalno unapredjenje linije rada Uprave policije za borbu protiv droga	UP, MUP	-Formiranje centralne jedinice u čijem sastavu bi bile područne organizacione jedinice* -Nastavak intenzivnih aktivnosti na presjecanju krijumčarskih kanala trgovine drogom i suzbijanju djelovanja kriminalnih grupa ** -Jačanje međunarodne saradnje -Jačanje kadrovskih kapaciteta kroz stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika angažovanih na suzbijanju krijumčarenja opojnih droga.*** -Učešće u projektu IPA 2010 »Jačanje policijskih kapaciteta za borbu protiv droge u Crnoj Gori«, koji se realizuje sa britanskom Agencijom za borbu protiv teškog i organizovanog kriminala (SOCA).	2011-12.	*Sačinjen Nacrt izmjena i dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave policije, kojim je predviđena centralizacija linije rada borbe protiv droga. **U izvještajnom periodu otkriveno je 145 krivičnih djela u vezi sa zloupotrebnama opojnih droga i procesuirano 147 lica – počinilaca ovih krivičnih djela. Od ukupnog broja registrovanih krivičnih djela (145) 30 ih je izvršeno na organizovani način. Zaplijenjeno je 374 kg pojne droge. U saradnji sa Specijalnim državnim tužiocem ostvareno je angažovanje na 10 predmeta na presjecanju krijumčarskih kanala trgovine drogom i suzbijanju djelovanja kriminalnih grupa, od kojih je šest predmeta realizovano. ***U toku I polugodišta 2011. održano je sedam seminara na kojima je stručno osposobljavano i usavršavano 15 službenika angažovanih na poslovima borbe protiv droge u cilju usvajanja savremenih policijskih metoda rada.
1.5. KONTROLA NAORUŽANJA I BORBA PROTIV TERORIZMA	MUP,UP ANB,ME MVPEI MRT			
1.5.1. Borba protiv terorizma i širenja oružja za masovno uništenje				
Aktivnost 1 Podrška međunarodnim inicijativama za borbu protiv nuklearnog terorizma (GICNT; PSI)	UC, MO	-Jačanje međunarodne saradnje -Učešće u aktivnostima koje se sprovode u okviru navednih inicijativa.	2011-12.	Usvojena Strategija za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranje terorizma i Akcioni plan za njenu implementaciju. Formirano nacionalno koordinaciono tijelo za praćenje implementacije strategije.
Aktivnost 2 Borba protiv aktivnosti finansiranja terorizma i jačanje mehanizama i sprovođenje aktivnosti na prevenciji terorizma	Sudovi, Tužilašt vo, USPNF T, ANB,U P	-Preduzimanje mjera na planu suprostavljanja ekstremizmima i radikalizaciji, koji potencijalno mogu prerasti u terorizam (saradnja sa nadležnim institucijama u zemlji, regionu i šire)* -Sprovođenje mjera krivičnog gonjenja i procesuiranja izvršilaca, saizvršioča, podstrekča, pomagača i/ili drugih lica koje su na bilo koji način povezani s pranjem novca i finansiranjem terorizma** -Suzbijanje djelovanja pravnih subjekata	2011-12.	*Saradnja sa partnerskim službama na planu borbe protiv terorizma ostvaruje se kroz sve modalitete, uključujući i sprovođenje i zajedničkim operacijama. Izrađen je watchlist potencijalnih terorista kako bi, u koordinaciji sa drugim nadležnim organima, blagovremeno evidentirali njihov eventualni boravak i prelazak preko teritorije Crne Gore. **ANB je odredila contact point za implementaciju navedenog Akcionog plana.

		<p>povezanih s pranjem novca i finansiranjem terorizma;</p> <ul style="list-style-type: none"> -Preduzimanje mjera zamrzavanja i oduzimanja imovine fizičkim i/ili pravnim licima povezanim s terorizmom. -Implementacija Akcionog plana Nacionalne komisije za sprovođenje Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranje terorizma** 		
Aktivnost 3 Unapređivanje interoperativnosti između vojske i posebnih jedinica za borbu protiv terorizma i osposobljavanje za učešće u mirovnim operacijama	MUP, MO	<ul style="list-style-type: none"> -Efikasna saradnja i razmjena iskustava -Sprovođenje IPP aktivnosti koje doprinose razvoju sposobnosti vojnih i civilnih komponenti za borbu protiv terorizma. -Obučavanje i opremanje jednog pješadijskog voda za učešće u mirovnim operacijama.* -Priprema medicinskog tima za učešće u mirovnim operacijama. -Obuka oficira za vojne posmatrače UN -Obuka dva vojna policajca za instruktore u školi vojne policije (Kabul) -Izdavanje dozvola za transport i tranzit opasnih materija prema propisima EU 	2011-12.	* Vod se osposobljava za svaku novu rotaciju.
Aktivnost 4 Implementacija međunarodnih konvencija i konvencija UN iz oblasti razoružanja i kontrole oružja	MO,M UP,MV PEI,UP, MRT	<ul style="list-style-type: none"> -Redovno ispunjavanje obaveza koje se odnose na implementaciju konvencija iz oblasti razoruzanja i neproliferacije čija je Crna Gora članica. -Aktivnosti na bezbjednom smještaju i uništavanju viškova naoružanja, eksplozivnih sredstava i municije u posjedu UP.* -Izdavanje dozvola za uvoz, izvoz i tranzit izvora jonizirajućih zračenja i radioaktivnih materijala shodno Zakonu o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti** -Koordinacija rada Radne grupe za izradu Zakona o sprovodenju međunarodnih restriktivnih mjera 	2011-12.	<p>*Uprava policije, u skladu sa procjenom potreba Uprave policije za naoružanjem i municijom i odlukom o unifikaciji i standardizaciji policijskog naoružanja, u okviru tehničkog sporazuma sa Ambasadom SAD u Podgorici, od avgusta 2010., kontinuirano sprovodi aktivnosti na povlačenju viškova naoružanja. Viškovi naoružanja i naoružanja koje nije po standardima predviđeno za policiju povučeni su iz svih Područnih jedinica Uprave policije osim iz PJ Podgorica, gdje su ove aktivnosti u toku.</p> <p>**U prvih sedam mjeseci 2011. izdato 7 dozvola ovog tipa.</p>
Aktivnost 5	MRT,	-Implementacija Sporazuma o primjeni zaštitnih		*Sporazum je ratifikovan 28. decembra 2010, a stupio na

Implementacija Sporazuma o primjeni zaštitnih mjera MAAE s Crnom Gorom, uključujući Dodatni protokol i Protokol o malim količinama radioaktivnih izvora	Agencija za zaštitu životne sredine, Skupština	mjera MAAE s Crnom Gorom, uključujući Dodatni protokol i Protokol o malim količinama radioaktivnih izvora* -Posjete ad hoc inspekcija od strane Medjunarodne agencije za atomsku energiju shodno članu 62. Sporazuma o primjeni zaštitnih mjera MAAE s Crnom Gorom -Izmjena Zakona o zaštiti od junizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti s ciljem efikasnijeg sprovodenja Sporazuma o primjeni zaštitnih mjera MAAE s Crnom Gorom	2011-12.	snagu 4. marta 2011. i sprovodi se na osnovu Zakona o zaštiti od junizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti.
1.5.2. Kontrola naoružanja i mehanizmi bezbjednosne saradnje				
Aktivnost 1 Kontrola izvoza/uvoza oružja, vojne opreme i robe dvostrukе namjene	MUP, MO, ME, MVPEI, UC	-Donošenje akta za sprovodenje Zakona o spoljnoj trgovini naoružanjem i vojnom opremom i Zakona o spoljnoj trgovini robom dvostrukе namjene.* -Kontrola izvoza/uvoza oružja, vojne opreme i robe dvostrukе namjene -Potpuna primjena softvera za praćenje prometa naoružanja i robe dvostrukе namjene u saradnji sa ostalim nadležnim državnim institucijama -Usklađivanje Odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste robe dvostrukе namjene i Odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme sa Uredbom EU br. 428/2009 o kontroli izvoza, transfera, posredovanja i tranzita robe dvostrukе namjene.** -Ažuriranje Nacionalne kontrolne liste roba dvostrukе namjene u skladu sa relevantnom direktivom EU. -Poštovanje međunarodnih obaveza Crne Gore, naročito sankcija Ujedinjenih nacija, Evropske unije i Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju, međunarodnih sporazuma o neširenju naoružanja, kao i drugih međunarodnih obaveza.	2011-12.	*Na snazi je Zakon o spoljnoj trgovini naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostrukе namjene. Usvojen je Pravilnik o obrascu zahtjeva za izdavanje dozvole, obrascu dozvole, sadržaju i obrascima drugih dokumenata koji su potrebni za vršenje spoljne trgovine kontrolisanom robom. **Donesena je Odluka o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste robe dvostrukе namjene koja je uskladena sa odgovarajućom evropskom direktivom - COUNCIL REGULATION (EC) No 1167/2008 iz 2008. Usvojena je i Odluka o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme koja je uskladena sa odgovarajućom Zajedničkom listom naoružanja i vojne opreme EU Common Military List of the European Union, No 2009/C 65/01 iz 2009. ***Ministarstvo odbrane daje svoj puni doprinos u postupku izdavanja Izdavanje dozvola za uvoz /izvoz/brokering/ transport oružja u Crnoj Gori kroz davanje ili nedavanje saglasnosti za takve aktivnosti, a u skladu sa svojim ovlašćenjima.

		-Izdavanje dozvola za uvoz/izvoz/transport oružja u skladu kriterijumima Evropske unije -Izdavanje dozvola za uvoz/izvoz/brokering/transport oružja u skladu kriterijumima Evropske unije.*** -Sprovodenje Odluke o utvrđivanju kontrolne liste za izvoz, uvoz i tranzit.		
Aktivnost 2 Nastavak realizacije projekta MONDEM	MO	-Uništavanje viškova NVO preko MONDEM programa će se nastaviti u skladu sa pristizanjem finansijskih sredstava koja su neophodna za njegovu realizaciju.*	2010-11	*Za uništavanje viškova NVO, preko MONDEM programa predviđeno je uništavanje 1.301,68 tona ubojnih sredstava i 883 komada naoružanja i drugih borbenih sredstava.
Aktivnost 3 Izrada Akcionog plana za Strategiju za smanjenje lakog i malokalibarskog naoružanja (SALW)	Nacionalna komisija za sprovođenje Strategije za kontrolu naoružanja	-Izmjena Strategije za smanjenje lakog i malokalibarskog naoružanja*	2011-12.	*Formirana Radna grupa koja će raditi na izmjeni Strategije.
Cilj 1.6. Ekonomski razvoj	Vlada, MF,ME		2011-12.	
		1.6.1. Makroekonomске projekcije		
Aktivnost 1 Ostvarivanje glavnih ciljeva i usmjerenja u skladu sa smjernicama makroekonomске i fiskalne politike za period 2012-2015.	MF	-Smanjenje budžetskog deficitisa pod 1% GDP-a u 2012. godini -Smanjenje tekuće potrošnje i državnog duga -Smanjivanje fonda zarada i izdvajanja za subvencije -Krajnje restriktivno izdavanje garancija i daljeg potpisivanja kreditnih aranžmana osim za finansiranje deficitisa -Održavanje nivoa kapitalnog budžeta na oko 4% GDP-a u srednjeročnom okviru i stvaranje mogućnosti za finansiranje kapitalnih projekata	2011-12.	

		kroz modele privatno-javnog partnerstva		
Aktivnost 2 Sprovodenje mjera ekonomske a posebno fiskalne politike u cilju dalje reforme javnih finansija	MF	<ul style="list-style-type: none"> -Racionalizacija broja zaposlenih u državnoj upravi kroz vođenje restriktivne politike zapošljavanja i korišćenje internih transfera zaposlenih -Smanjenje učešća obavezne potrošnje u ukupnim troškovima budžeta -Izmjena organskog Zakona o budžetu kojim će se stvoriti formalne pretpostavke za uvođenje srednjeročnog budžeta i dalje unaprjeđenje pocesa pripreme i planiranja budžeta -Izrada Funkcionalne analize za smanjenje broja organa državne uprave 	2011-12.	
Aktivnost 3 Trgovinska razmjena	ME, Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća	-Jačanje konkurentnosti domaćih proizvoda	2011-12.	<p><i>Crna Gora učestvuje u regionalnom projektu OECD-a vrijednom 3,8 mil €, čija je realizacija otpočela početkom 2011. godine (RCI-Regional Competitiveness Initiative). Projekat u trajanju od tri godine pomoći će jačanju dugoročne konkurentnosti crnogorske ekonomije kroz podsticanje inovativnosti. U Crnoj Gori, RCI se sprovodi kroz projekat Vaučerske šeme za inovacije, koji implementira Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća.</i></p>
Aktivnost 4 Liberalizacija trgovine	ME	<ul style="list-style-type: none"> -Stupanje na snagu dogovorene liberalizacije poljoprivrednog sektora između Crne Gore i članica CEFTA.* -Ispitivanje mogućnosti za otpočinjanje pregovora vezanih za liberalizaciju u sektoru usluga između Crne Gore i članica CEFTA. -Uskladivanje pravila konkurenциje CEFTA potpisnica sa evropskim zakonodavstvom. -Primjena notifikacije državne pomoći CEFTA potpisnica. -Razvoj regionalnog pristupa u razmjeni elektronskih podataka između CEFTA potpisnica. -Promocija imidža CEFTA sporazuma kroz razvoja „CEFTA Trade Portal“. -Potpisivanje Sporazumu o slobodnoj trgovini 	2011-12.	<p>*Crna Gora je jedna od potpisnica CEFTA 2006 sporazuma. Crna Gora je potpisnica Sporazuma o slobodnoj trgovini sa Rusijom i Turskom.</p> <p>**Crna Gora je jula 2011. u Podgorici zaključila pregovore sa članicama Evropskog udruženja slobodne trgovine (EFTA - European Free Trade Association). Nakon okončanja pregovora slijedi konsolidacija dokumenta, tako da se očekuje da će Sporazum biti potpisana na Ministarskoj konferenciji EFTA-e u novembru 2011., a nakon njegove ratifikacije od strane svih potpisnika, trebalo bi da bude u punoj primjeni od 1. jula 2012.</p> <p>***Crna Gora je decembra 2004. podnijela zahtjev za pristupanje Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (STO). U dosadašnjem procesu pristupanja održano je VII sjednica Radne grupe, više bilateralnih pregovora o pristupu tržištu roba i usluga i jedni plurilateralni pregovori o domaćoj</p>

		<p>sa EFTA zemljama.**</p> <p>-Pregovori o pristupanju Svjetskoj trgovinskoj organizaciji***</p> <p>-Potpisivanje Protokola uz postojeći Sporazum o slobodnoj trgovini sa Ruskom Federacijom.</p> <p>-Potpisivanje Sporazuma o slobodnoj trgovini sa Bjelorusijom i Kazahstanom****</p>		<p><i>podršci poljoprivredi. Bilateralni pregovori zaključeni su sa: EU, Kinom, Švajcarskom, Norveškom, Brazilom, Kanadom, Japanom, SAD-om, El Salvadorom i Hondurasom. Bilateralni pregovori sa predstavnicima Ukrajine otpočeli su decembra 2008-do sada održano sedam runda bilateralnih pregovora. Poslednja runda pregovora održana u julu 2011. u Ženevi. Dodatne konsultacije održane u Kijevu u avgustu 2011.</i></p> <p><i>****Posljednji sastanak predstavnika Crne Gore i Carinske Unije (Ruska Federacija, Bjelorusija i Kazahstan), održan je 26. i 27. maja 2011. godine u Moskvi, sa ciljem postizanja dogovora oko dalje liberalizacije trgovine. Imajući u vidu da određeni broj pitanja nije usaglašen, a u cilju što skorijeg zaključenja pregovora, strane su dogovorile da sljedeća runda pregovora bude održana u Podgorici, u najskorijem roku, kada se očekuje i okončanje istih.</i></p>
Aktivnost 5 Strane direktne investicije	ME	<p>-Izrada Akcionog plana za podsticanje stranih direktnih investicija u Crnoj Gori*</p> <p>-Izrada Vodiča za investiciona ulaganja u Crnoj Gori</p> <p>-Raspisivanje tendera za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika u januaru 2012.**</p> <p>-Nastavak rada na promociji investicija</p>	2011-12.	<p><i>*Zakon o stranim investicijama stupio na snagu 8. aprila o.g.</i></p> <p><i>**Raspisan je poziv za otvoreni postupak javne nabavke za pružanje konsultantskih usluga za sprovođenje tenderskog postupka za istraživanje I proizvodnju ugljovodonika u podmorju Crne Gore.</i></p>
Aktivnost 6 Nastavak procesa privatizacije	ME, Savjet za privatiza ciju	<p>-Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte je u skladu s Planom privatizacije za 2011. otpočeo privatizaciju nekih preduzeća a za neka je pokrenuta procedura pripreme dokumentacije i stvaranja uslova za privatizaciju.</p>		<p><i>Plan privatizacije za 2011. usvojen na sjednici Vlade od 24. marta 2011, a objavljen u Službenom listu Crne Gore br. 19/11. Njime je utvrđena dinamika privatizacije preduzeća u oblasti transporta, proizvodačke industrije, turizma i energetike.</i></p>
Aktivnost 7 Mala i srednja preduzeća	Vlada, ME, Investici ono razvoji fond	<p>-Projekat razvoja biznis zona u manje razvijenim opštinama Crne Gore, u okviru kojih će se podstaći razvoj mikro i malih preduzeća*</p>	2011-12.	<p><i>*Za investitore u okviru biznis zona će biti omogućen set administrativnih i poreskih olakšica. Sa opštinama će se razmatrati potencijalni kapaciteti, koji bi im omogućili promociju poželjnih grana privrede i veće zapošljavanje građana, podsticanje ulaganja, kao i industrijsko povezivanje. Od strane Koordinacionog tima usvojen je Polugodišnji akcioni plan praćenja realizacije Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća 2011-2015. Na sjednici Vlade od 30. juna 2011. usvojena je Strategija za podsticanje konkurentnosti na mikro nivou.</i></p>

Aktivnost 8 Energetika	ME	-Izrada Strategije razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine -Izrada Akcionog plana za implementaciju Strategije razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine za period 2012 – 2016. izrada Akcionog plana će početi nakon usvajanja Strategije od strane Vlade Crne Gore -Praćenje realizacije ugovora o koncesijama za mini hidroelektrane (mHE) do 1MW snage (I i II Tender) -Praćenje realizacije ugovora o koncesijama Sektora rударства i energetike	2011-12.	
Aktivnost 9 Intelektualna svojina	ME	-Donošenje Nacionalne strategije intelektualne svojine		
Aktivnost 10 Zaštita potrošača	ME	-Donošenje Zakona o zaštiti potrošača -Donošenje Zakona o potrošačkim kreditima	2011-12.	
1.7. CILJ UPRAVLJANJE U VANREDNIM SITUACIJAMA	MUP			
Aktivnost 1 Osavremenjavanje sistema upravljanja vanrednim situacijama	MUP, Sektor za vanredn e situacije i civilnu bezbjedn ost	-Usklađivanje modela organizacije upravljanja u vanrednim situacijama u skladu sa preporukama međunarode zajednice i sa dobrom praksom organizacije ovih službi u zemljama u okruženu i zemljama EU; -Intenziviranje aktivnosti na formiranju jedinica i timova civilne zaštite do projektovanog nivoa, kao i nabavka sredstava i opreme za potrebe jedinica i timova civilne zaštite shodno mogućnostima; -Izrada programa razvoja sistema zaštite i spašavanja za period od 2012. do 2017. godine; -Izrada odluke o obezbjeđivanju materijalne rezerve za potrebe zaštite i spašavanja; -Formiranje nacionalnog tima za traganje i spašavanje iz ruševina, kao i nabavka adekvatne opreme i sredstava za rad pripadnika tima; -Izrada opštinskih i preduzetnih planova za	2011-12.	

		<p>zaštitu i spašavanje;</p> <ul style="list-style-type: none"> -Izrada nastavnih planova i programa za sve vrste hazarda koji ugrožavaju građane Crne Gore; -Implementacija projekta Operativno-komunikacionog centra 112 i njegovo stavljanje u funkciju; -Dalje normativno uređenje sistema; -Sprovođenje stručnog ospozobljavanja i usavršavanja spasilačkih službi na lokalnom i državnom nivou, kao i dostizanje standarda u obuci spasilačkih timova; -Učešće službenika Sektora na raznim seminarima i kursevima u cilju ospozobljavanja za djelovanje u slučaju vanrednih situacija, -Imenovanje predstavnika Vladinih resora radnim sastancima različitih grupa Komiteta za civilno planiranje u kriznim situacijama (CEPC) NATO-a -Realizacija projekata od strateškog značaja (ARGOS, FireWatch, Nacionalna platforma za smanjenje rizika od katastrofa, Naučene lekcije) 		
1.8. NAUČNA SARADNJA I EKOLOSKA BEZBJEDNOST	MN, MRT, UCG, SZCG			
Aktivnost 1 Realizacija projekta Harmonizacija seizmičkih mapa hazarda za zemlje Zapadnog Balkana*	Seizmički zavod Crne Gore	<ul style="list-style-type: none"> -Uspostavljena razmjena proračunskih podataka na zaštićenom serveru. -Finalizacija proračuna seizmičkog hazarda na osnovu unificiranog kataloga zemljotresa i determinisanog seismotektonskog modela regionala.** -Predlog follow-up projekta *** 	2011-12.	<p>*Seizmološki zavod Crne Gore je u ulozi vodećeg partnera, četiri godine angažovan na realizaciji Projekta "Harmonizacija karata seizmičkog hazarda za zemlje zapadnog Balkana" (BSHAP) zajedno sa projekt-partnerima iz pet zemalja okruženja (Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Makedonija i Srbija) koje čine 12 institucija, kao i Turskom kao NATO Projekt partnerom. Završetak Projekta je projektnim dokumentom predviđen za kraj septembra 2010. Međutim, na zahtjev nekih partnerskih zemalja odobreno je produženje projekta za godinu dana (sa istom finansijskom konstrukcijom).</p> <p>**Objedinjeni svi raspoloživi podaci o zemljotresima,</p>

				<p>geologiji, tektonici, seizmotektonskog modela, kao i rezultati proračuna u GIS lejerima.</p> <p>***Ista grupa partnera koja je učestvovala u realizaciji prethodnog projekta predložila je novi trogodišnji projekat. Emerging Security Challenges Division SPS Programm (Key priority - Disaster forecast and prevention of natural catastrophes) na osnovu dostavljene aplikacije prihvatile je da razmotri predlog projekta na Panelu . Okvirni datum prezentacije i razmatranja punog projektnog predloga očekuje se početkom 2012.</p>
Aktivnost 2 Jačanje saradnje u okviru definisanih prioriteta u NATO komitetu Nauka za mir bezbjednost*	MN, Univerzi tet Crne Gore	<ul style="list-style-type: none"> -Nabavka i instaliranje opreme i puštanje Centra za simulaciju elementarnih katastrofa pri Ministarstvu odbrane- za obuku vojnog osoblja i osoblja Sektora za vantedne situacije (MUP CG) i Laboratorijske za trening iz softverske simulacije elementarnih katastrofa na Univerzitetu crne Gore (za različite ciljne grupe: građanstvo, studente, učenike, predstavnike opštinskih uestonava za zaštitu, agencija za zaštitu okoline itd) -Treniranje istraživača, studenata i budućih operativaca u Crnoj Gori i inostranstvu. -Kompletiranje druge verzije softvera i njegovo testiranje. -Stipendiranjem studenata. -Gostovanje stranih eksperata -Prezentacija razvijenog sistema i prvi rezultati njegovog testiranja. -Nastavak realizacije GEPSUS projekta** 	2011-12.	<p>-Ministarstvo odbrane i ETF su obezbijedili prostorije za Centar i Laboratoriju i trenutno se radi na njihovom fizičkom opremanju.</p> <p>**Projekat počeo s realizacijom 1. marta 2011. Formiran je Crnogorski Tim za implementaciju projekta. Više informacija na www.gepsus.ac.me</p>

II VOJNA ODBRAMBENA PITANJA

2.1. Bezbjednosna i odbrambena politika

Aktivnost 1 Reforma i razvoj sistema odbrane	MO	<ul style="list-style-type: none"> -Kontinuiran rad na reformi i razvoju Vojske Crne Gore, kao i sektor odbrane u cijelini* -Uspostavljanje sistema upravljanja logistikom koja će biti uskladena sa NATO standardima 	2012.	<p>*Prilagođavaće se novonastalim strateškim zahtjevima, što će voditi ka ostvarenju nacionalnih i kolektivnih projekcija sistema bezbjednosti.</p> <p>**Izmjene Zakona o odbrani će omogućiti uspostavljanje vojno-obaveštajne službe.</p>
---	----	---	-------	---

		<ul style="list-style-type: none"> -Nastavak razvoja sistema upravljanja logistikom i smanjenjem viškova NVO sa ciljem povećanja bezbjednosti društva u odnosu na mogućnosti nastanka nekontrolisanih incidenata opasnih za živote i imovinu, -Uspostavljanje vojno-obavještajne službe u skladu sa zahtjevima NATO integracija** -Razvoj plana Standardizacije u skladu sa NATO standardima i učešće u Sistemu kodifikacije NATO, -Nastavak realizacije planova za uništenje viškova naoružanja i rješavanje viška municije; -Realizacija prethodno planiranih podaktivnosti*** 		<p>***Dosadašnji progres je značajan i obezbeđuje kvalitetnu primjenu do sada urađenog i predstavlja kvalitetnu osnovu za dalji rad do dostizanja standarda NATO u oblasti logistike u mjeri prihvatljivoj za veličinu i misije Vojske Crne Gore</p>
Aktivnost 2 Jačanje regionalne, bilateralne i multilateralne odbrambene saradnje	<p>MO</p> <p>MO/GŠ</p> <p>MO/ANB</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Učešće na sastancima šefova J-4 u okviru A5. -Učešće na pripremama i vježbama LOGEX* 	2011-12.	<p>*LOGEX predstavlja serijal vježbi pod pokroviteljstvom USJFCOM namijenjenih povećanju logističkih sposobnosti partnerskih zemalja u oblasti planiranja i realizacije logističke podrške. Dosadašnji fokus je bio na zemljama Balkana i takav trend će se nastaviti i u narednom periodu. Učešće Crne Gore kao posmatrača traje od 2008. Do sada realizovane, 3 vježbe.</p> <p>Na vježbi LOGEX 13, koja će se održati u februaru 2013. u Sarajevu, Crna Gora će prvi put biti aktivan učesnik. U toku su pripreme za učešće kroz prisustvo radnim grupama i obukama koje se realizuju u okviru priprema za vježbu LOGEX 11 koja će se realizovati u Ukrajini u novembru 2011. Obuka će biti nastavljena i tokom 2012.</p> <p>U cilju postizanja NATO standarda i interoperabilnosti, u aprilu 2011, usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ANB, kojim su nadležnosti Agencije proširene i na pitanja od značaja za odbrambene interese Crne Gore i ispunjenj strateških bezbjednosnih ciljeva i interesa (obavještajni i kontraobavještajni poslovi u oblasti odbrane).-Zakonskim rješenjem je definisano da ANB o prikupljenim podacima iz ove oblasti izvještava Savjet za odbranu i bezbjednost, kao i ministra odbrane i načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore.</p> <p>-Agencija je sa Ministarstvo odbrane, 29. jula 2011, potpisala Sporazum o saradnji u oblasti obavještajnih i</p>

					<i>kontrapobavještajnih poslova, kojim je, između ostalog, uređeno upućivanje predstavnika Agencije u Ministarstvo odbrane, čime su stvorene prepostavke za uvodenje civilne komponenete i punu koordinaciju rada.</i>
Aktivnost 3 Unapređenje podrške civilnim institucijama	MO/MU P	-Unapređenje saradnje Sektora za vanredne situacije (SVS) sa svim elementima sistema zaštite i spasavanja, kroz obuku i zajedničke vježbe za djelovanje u vanrednim situacijama na osnovu izrađenih planova -Aktivno učešće CG u simulacionoj vježbi SESIM 2012 u Bugarskoj	2011-12.		
Aktivnost 4 Jačanje regionalne saradnje u okviru inicijative A5	MO (GŠ), ANB	-Sastanci ministara odbrane država članica A-5 -Sastanci Načelnika Generalštabova zemalja članica A5 -Učešće zajedničke jedinice država članica A-5 u misiji ISAF u Školi vojne policije avganistske nacionalne armije u Kabulu*	2011-12.		*Crna Gora ima dva vojna instruktora.
Aktivnost 5 Jačanje bilateralne saradnje sa državama regiona	MO (GŠ)	-Posjete ministara odbrane partnerskih zemalja: -SEECP (South-Eastern Europe Cooperation Procces) sastanci ministara odbrane -RACVIAC (centar za regionalnu bezbjednost) -SEECH (South-Eastern Europe Claring House) -Posjete načelnika Generalštabova država regiona	2011-12.		
Aktivnost 7 Obuka za djelovanje u vanrednim situacijama	MO/MU P	-Realizacija obuke i zajedničke vježbe na osnovu izrađenih nacionalnih planova za djelovanje u vanrednim situacijama.	2011-12.		
2.2. Planovi odbrane					
Aktivnost 1 Razvojno planiranje odbrane	MO GŠ	-Izrada i usvajanje Dugoročnog plana razvoja odbrane -Izrada Srednjeročnog plana razvoja odbrane	2011-12.	6500€	
Aktivnost 2 Implementacija PARP i Partnerskih ciljeva	MO (SPO, GŠ)	-Usaglašavanje i prihvatanje III paketa Partnerskih ciljeva sa NATO* -Dostavljanje PARP odgovora -Praćenje implementacije Partnerskih ciljeva	2011-12.	5800€	*Crna Gora će III paket Partnerskih ciljeva dobiti u proljeće 2012. godine
Aktivnost 3 Uvođenje i implementacija sistema	MO (SPO,	-Usvajanje pravilnika PPBS* -Planiranje-programiranje budžeta za	2011-12.	8800€	*Pravilnik PPBS je u proceduri usvajanja.

planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja (PPBES)	SFP)	2013.godinu			
2.2.1. Izrada studija					
Aktivnost 1 Unapređenje sistema nadzora i kontrole vazdušnog prostora	MO (SPO, GŠ)	-Iznalaženje optimalnog modela integrisanog sistema nadzora i kontrole vazdušnog prostora	2011-12.	Aktivnost realizuje Interresorna radna grupa (7 članova)	
Aktivnost 2 Unapređenje sistema nadzora, kontrole i zaštite mora	MO (SPO, GŠ)	-Iznalaženje optimalnog modela integrisanog sistema kontrole, nadzora i zaštite mora	Stalna aktivnost	Aktivnost realizuje Interresorna radna grupa (16 članova)	
2.3. Upravljanje odbranom					
Aktivnost 1 Pravni aranžmani za učešće u kolektivnoj odbrani	Odjeljen je za normativnu djelatnos t i evr.int.	-Analiza Ustava i drugih pravnih akata, na osnovu koje će se izvršiti njihove izmjene i dopune radi otklanja eventualnih pravnih prepreka za učešće Crne Gore u kolektivnoj odbrani u skladu sa Partnerskim ciljem G0050.	Očekuje mo da će doći do izmjene pravnih akata u skladu sa potrebama za dalje integraci one procese	6730 €	Budžet za 2012. godinu
2.3.1. Jačanje kapaciteta rukovodstva za saradnju sa NATO					
Aktivnost 1 REALIZACIJA IPP aktivnosti (posebnim dokumentom u okviru II ciklusa do kraja 2010.god. planirano je 28 aktivnosti).	SPO, Odsjek za NATO i EU	-Realizacija svake IPP aktivnosti predstavlja apsolutni prioritet, jer svaka aktivnost ima direktnu vezu sa realizacijom Partnerskih ciljeva i povećanjem interoperabilnosti VCG i NATO.	2012.	50.000 €	Visok stepen prioriteta
Aktivnost 2 Povećanje Misije Crne Gore pri NATO	SPO, Odsjek za NATO i EU	Popuna vojno- odbrambenog dijela misije Crne Gore pri NATO, Brisel sa jednim članom.	Stalna aktivnost	110.000 € ukupni troškovi sa porezima i doprinosima za jednu godinu	Visok stepen prioriteta
2.3.2.Unapređenje kadrovskog potencijala za rukovodeća mjesta u sistemu					
Aktivnost 1	Sektor	-Obrazovanje kadeta u vojnim akademijama,	Stalna	148.690 €	

Obrazovanje i usavršavanje vojnog osoblja	za ljudske resurse	kao i usavršavanje profesionalnih vojnih lica (Generalštabno i komandnoštabno), u inostranstvu	aktivnost		
Aktivnost 2 Usavršavanje državnih službenika i namještenika	Sektor za ljudske resurse	-Stručno usavršavanje će se realizovati na osnovu Programa stručnog usavršavanja državnih službenika i namještenika koje svake godine donosi Uprava za kadrove, kao centralni organ za upravljanje kadrovima u državnoj upravi Crne Gore	2011-12.	4.000€	
Aktivnost 3 Učenje stranih jezika	Sektor za ljudske resurse	-Učenje jezika će se organizovati za personal (za osnovni nivo u školama stranih jezika, Centru za obuku i jedinicama do nivoa STANAG 1111, dok će se napredni za nivo STANAG 2222 i STANAG 3333 organizovati u centrima u inostranstvu kroz ponude zemalja sa kojima ostvarujemo vojnu saradnju.Cilj je da lica sa znanjem stranog jezika steknu verifikaciju po standardu STANAG 6001.*	2011-12.	*Zavisno od usvajanja budžeta i količine sredstava koja će biti opredijeljena za ove namjene.	
Aktivnost 4 Rješavanje viška zaposlenih u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore	Sektor za ljudske resurse	-Planom prestanka profesionalne vojne službe oficira i podoficira u 2011/2012. godini, predviđeno je da prestane služba 38 oficira, 16 podoficira i 27 civilnih lica, zbog sticanja uslova za penziju, a određenom broju profesionalnih vojnih lica prestaće služba uz isplatu otpremnina. -U Ministarstvu odbrane prestaje služba 7 državnih službenika i namještenika prema Programu reorganizacije za 2011.	2011-12.	*Zavisno od usvajanja budžeta za 2012. godinu i iznosa sredstava koja će biti opredijeljena. U ovom trenutku zbog izmjene zakona o Penzijskom i invalidskom osiguranju ne može se utvrditi tačan broj lica kome će prestati služba u 2011. i 2012.	
2.3.3. Oslobađanje od nepotrebne vojne infrastrukture i viška naoružanja					
Aktivnost 1 Zamjena postojećih plovnih objekata za nove	MO	Višak predstavlja 19 plovnih objekata. U toku je razmatranje mogućnosti zamjene 7 (2 formacijska i 5 iz viška) za nova manja plovna sredstva, koja bi odgovarala misijama i zacima Mornarice Vojske Crne Gore. -Ostala plovna sredstva će se pokušati prodati na tržištu. Do sada su prodata 4 plovna sredstva. Ukoliko se u predviđenom roku ne uspije	2011-12.		

		izvršiti prodaja, plovni objekti će biti izrezani i pretvoreni u sekundarne sirovine.		
		<p>Ostala sredstva:</p> <p>1.Motorna vozila: prodaja viškova i zastarjelih vojnih motornih vozila*</p> <p>2.Vazduhoplovi: rješavanje viška vazduhoplova u vazduhoplovstvu Vojske Crne Gore **</p>	2013.	<p>*U Vojsci Crne Gore je bilo 1056 vozila u višku . Do sada je prodato 430 vozila. Od ostalih vozila dio će se ponovo pokušati prodati sa umanjenim cijenama, a dio će biti izrezan i pretvoren u sekundarnu sirovinu.</p> <p>**Višak je predstavljao 13 aviona G-4. Svi viškovi aviona su riješeni dok je u jedinici ostalo 7 aviona (3 G-4 i 4 UTVA), koji predstavljaju operativnu rezervu i njihov budući status biće riješen u skladu sa rješenjem problema nadzora i zaštite vazdušnog prostora. Nijesu planirana sredstva za njihovo održavanje.</p>
Aktivnost 2 Rješavanje viška naoružanja i vojne opreme	MO	<p>-Uništavanje viška naoružanja i vojne opreme u skladu sa ugovorima kroz MONDEM program, Tehnički sporazum sa USA i korišćenje kapaciteta preduzeća u Crnoj Gori.*</p> <p>-Uništavanje-neutralizacija 1.301,68 tona ubojnih sredstava preko MONDEM programa**</p>	2011-12.	<p>*Do sada je u skladu sa Tehničkim sporazumom delaborisano je i uništeno oko 900 tona ubojnih sredstava od planiranih 1.888,32 tone. Prema Tehničkom sporazumu ostalo je za uništavanje 988,32 tone ubojnih sredstava.</p> <p>**Maja 2009. potpisana je Memorandum o saradnji zmeđu Ministarstva odbrane sa jedne i UNDP i OEBS-a sa druge strane, o realizaciji Prve faze neutralizacije municije, u količini od oko 430 tona. Ministarstvo odbrane je, u skladu sa Memorandom, zaključilo Ugovor sa preduzećima "Poliex" Berane i "Tara" Mojkovac o načinu realizacije uništavanja ovih ubojnih sredstava. Završena je prva faza ovog projekta u čiju svrhu je utrošeno 763.214,00 €. U toku septembra 2011. očekuje se početak II faze uništavanja ubojnih sredstava obezbijedeno oko 430.000 €. Po MONDEM programu je ostalo za uništavanje 871,68 tona ubojnih sredstava.</p> <p>U okviru MONDEM programa izvršeno je recikliranje viškova teškog naoružanja. Ukupno je u sklopu ovog programa izvršena reciklaža 825 komada raznog teškog zastarjelog naoružanja i drugih borbenih sredstava ukupne težine oko 3.000 tona. Finansijska sredstva ostvarena prodajom starog željeza dobijenog reciklažom teškog naoružanja u iznosu od 883.716,00 \$, uplaćena su na žiro račun MONDEM programa i predstavljaju Vladin doprinos realizaciji programa.</p> <p>U cilju sigurnog skladištenja municije, u okviru MONDEM programa izvršena je rekonsrukcijska radnja na skladištu Taraš, koja je koštala oko 1,2 miliona eura, a finansirana je</p>

					<p>donacijama partnreskih zemalja u okviru OEBS-a i UNDP-ja. Dobili smo savremeno skladište za smještaj i čuvanje ubojnih sredstava po NATO standardima. U Crnoj Gori postoje tri preduzeća koja se mogu angažovati na ovim poslovima. To su „TARA“ Mojkovac, „POLIEX“ Berane i „BOOSTER“ Nikšić i sve tri su uključene u ova dva programa (MONDEM i Tehnički sporazum). Finansijska sredstva koja su namijenjena za ovo su sredstva naših partnera (SAD za Tehnički sporazum) i donatora u okviru UNDP i OEBS u sklopu MONDEM programa..</p>
--	--	--	--	--	---

2.3.4. Kontrola naoružanja

Aktivnost 1 Kontrola naoružanja	Odsjek za kontrolu naoružanja-Verifikacioni centar	-Implementacija „Bečkog dokumenta 1999“ -Implementacija Sporazuma o podregionalnoj kontroli naoružanja, -Ispunjavanje obaveza koje proističu iz OUN konvencija i dokumenata OEBS -Jačanje mjera CSBMs i saradnja na polju kontrole naoružanja.	2011-12.	203874,00 € 61242,00 € 12926,00€	
------------------------------------	--	---	----------	--	--

2.3.5. Opremanje i modernizacija Vojske Crne Gore

Aktivnost 1 Opremanje i modernizacija Vojske Crne Gore	MO (SMR, MVCG)	-Nabavka navigacijske opreme za vazduhoplove -Nabavka opreme za boarding tim/pomorski diverzanti II faza -Nabavka inžinjериjske mašine	2011-12.	40.000€ 50.000€ 200.000 €	Težište opremanja i modernizacije je ispoljeno na jedinici angažovanoj u ISAF misiji i deklarisanim snagama. U procesu opremanja i modernizacije značajnu mogućnost predstavljaju fondovi podrške koji se u ovom trenutku ne koriste u maksimalnoj mjeri.
	MO (SMR, KoV)	-Nastavak opremanja CBRN sredstvima lične zaštite -Opremanje sa radio- komunikacionom opremom -Nastavak opremanja specijalnih jedinica	2011-12.	70.000€ 410.000€ 1.200.000€	
	MO(SMR,VVC,G)	-Izrada studije višenamjenskog helikoptera -Donošenje Odluke Vlade CG o nabavci helikoptera*	2012.	Tokom 2012. godine očekujemo odluku Vlade Crne Gore o nabavci helikoptera, a početak nabavke će zavisiti od finansijske situacije i nije moguće precizirati početak.	
Aktivnost 2 Održavanje- podizanje nivoa tehničke	MO	-Podizanje nivoa ispravnosti tehnike u Vojsci Crne Gore i poboljšanje uslova skladištenja	2011-12.	600.000 €	*Realizuje se kroz remonte i složenje opravke u namjenskim preduzećima u

ispravnosti naoružanja i tehnike		naoružanja i vojne opreme*			<i>zemljama i regionu i kroz angažovanje sopstvenih kapaciteta za održavanje na I i II nivou. Sredstva koja su opredijeljena za ove namjene ne obezbeđuju potpunu realizaciju potrebnog nivoa ispravnosti. Tokom 2011. godine realizovane su aktivnosti na održavanju u vrijednosti od oko 650.000, 00 €.</i>
Aktivnost 3 Poboljšanje infrastrukturnih kapaciteta	MO	-Realizacija aktivnosti na obezbjeđenju uslova za rad i obuku jedinica*	2011-12.	*Za ove namjene utrošeno je oko 800.000,00 € za infrastrukturno uređenje vojnih objekata.	
Aktivnost 4 Održavanje - podizanje nivoa tehničke ispravnosti naoružanja i tehnike	MO (SMR, MVCG)	-Remont plovnih objekata	2011-12.	1.110.000 €	
		-Servis tehničkih sredstava KoV	2011-12.	350.000 €	
		-Remont komponenti vazduhoplova		200.000 €	
Aktivnost 5 Poboljšanje infrastrukturnih kapaciteta	MO (SMR)	-Rekonstrukcija skladišta municije „Brezovik“	2011-12.	<i>Urađen je idejni projekat za rekonstrukciju skladišta Brezovik.</i>	
2.4. Vojska Crne Gore					
Aktivnost 1 Priprema i angažovanje pripadnika Vojske Crne Gore u mirovnim misijama i operacijama	MO (GŠ J-3/7)	-Obuka i upućivanje IV, V i VI kontigenta za misiju UN ISAF -Obuka i upućivanje V, VI i VII kontingenta u mirovnu operaciju EU NAVFOR-ATALANTA -Obuka i upućivanje pripadnika VCG u misiju UNMIL Liberija	2011-12.	969.000€ 30.000€ 20.000€	
Aktivnost 2 Opremanje i obuka deklariranih jedinica po OCC konceptu	MO (brKoV)	-Obuka jedinice u skladu sa NATO standardima (Realizacija NEL-1). -Opremanje sa sredstvima veze i ABHO -Realizacija SEL-2	2011-12.	45.885€	
Aktivnost 3 Obuka, školovanje i usavršavanje kadra	MO (GŠ J-3/7)	-Usavršavanje oficira u inostranstvu (Generalštabno i komandnoštabno), -Obuka jedinica Vojske Crne Gore -Realizacija kurseva u Crnoj Gori -Učenje stranih jezika	2011-12.	190.000€	
Aktivnost 4 Nastavak Vojno-vojne saradnje sa partnerskim zemljama	MO (GŠ J-5)	-Saradnja sa zemljama okruženja i partnerskim zemljama u skladu sa planovima bilateralno-vojne saradnje za 2011. i 2012. godinu	2011-12.	880.000€	

Aktivnost 5 Učešće na zajedničkim vježbama u zemlji i inostranstvu	MO (GŠ J-3/7 i J-5)	-Međunarodna vježba „ENERGY FLAME-11,, -Međunarodna vježba „STEADFAST JOIST 2012,, -Međunarodna vježba „SPECIAL OPERATION FORCES,, -Međunarodna vježba „IMEDIANTE RECOUNCE,, -Međunarodna vježba „SHARED RESILIENCE,, -Međunarodna vježba „LOGEX 13,, -Međunarodna vježba „ADRION CAX,, -Međunarodna vježba „ADRION LIVEX 12,, -Međunarodna vježba „COMBINED ENDEAVOR,, -Vježba „Odlučan korak-02,, -Vježba sa pripadnicima OS Austrije	2011-12.	86.000€	
Aktivnost 6 Učešće na kursevima u inostranstvu sa težištem na kursevima u regionalnim centrima zemalja okruženja	MO (GŠ J-5)	-Obuka pripadnika planinskog bataljona u Austriji -Padobranski kurs u R. Srbiji -Obuka deminera u Bosni i Hercegovini -Artiljerijska gađanja u R. Srbiji -Obuka vojnih policajaca u R. Hrvatskoj i R. Sloveniji	2011-12.	285.000€	
Aktivnost 7 Obezbjedenje objekata, materijalnih stedstava i ljudstva	MO (GŠ J-3/7)	-Ugovorom o djelu obezbjeduju se 4 objekta -Čuvarskom i prijavnom službom obezbjeduje se 31 objekat.	2011-12.	106.000€	<i>Cilj je smanjenje troškova obezbjedenja objekata.</i>
Aktivnost 8 Unapređenje komunikacionog sistema	MO (GŠ J-6)	-Digitalizacija stacionarne vojne komunikacione mreže.	2012.	500.000€	
III RESURSI					
Aktivnost 1 Finansiranje odbrane u skladu sa finansijskim mogućnostima države, prioritetima ekonomске i fiskalne	MO, MF	Povećanje budžetskih izdataka za odbranu (sa neto vojnim penzijama i kapitalnim troškovima) na nivou od 1,9% BDP.	2011-12.	65,1 mil €	

politike Vlade i odbrambenim programima za naredni period					
Aktivnost 2 Poboljšanje strukture odbrambenog budžeta u korist opremanja i modernizacije	MO, MF	-Povećanje učešća izdataka za opremanje i modernizaciju	2012.	Do 15% Budžeta za odbranu	
Aktivnost 3 Nastavak institucionalnog razvoja i razvoja kadrovske kapacitete	VLADA	<ul style="list-style-type: none"> -Učešće službenika na sastancima za koje stižu pozivi iz sjedišta NATO-a, preko crnogorske misije pri NATO u Briselu, kao i crnogorskog oficira za vezu u Monsu za čestvovanje na komitetima I podkomitetima raznih odbora u okviru organizacije NATO. -Učenje engleskog jezika; -Savladavanje vojne terminologije prema zahtjevima NATO; -Ospozobljavanje oficira i podoficira veze i komunikacije za rad u kombinovanim snagama i za UN posmatrače u mirovnim misijama; -Dostizanje sposobnosti Vojske Crne Gore za efikasno izvršavanje misija I zadataka; -Obuka za e-PRIME (Partnerski sistem pravovremenih informacija, upravljanja i razmjene); -Edukacije iz sfere odnosa sa javnošću -Edukacija o evroatlantskoj strukturi i saradnji. 	2011-12		

IV BEZBJEDNOSNA PITANJA

Aktivnost 1 Legislativa – jačanje normativnog okvira	MO i Direkcija za zaštitu tajnih podataka (DZTP),	<ul style="list-style-type: none"> -Harmonizacija Zakona o tajnosti podataka, Zakona o slobodnom pristupu informacijama i Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. -Donošenje Instrukcija za rukovanje NATO i EU tajnim podacima. -Donošenje instrukcija koji će pomoći u implementaciji Uredbe o bližim uslovima i načinu sprovođenja informatičkih mjera zaštite 	2011-12.	
---	---	--	----------	--

	MUP, MKultur e	tajnih podataka.		
Aktivnost 2 Organizacija i jačanje kapaciteta Direkcije za zaštitu tajnih podataka	DZTP	<p>-Usvajanje novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Direkcije za zaštitu tajnih podataka, kojim će se uspostaviti organizaciona jedinica INFOSEC, povećati broj radnih mjesta i broj izvršilaca i izvršiti popunjavanje upražnjenih radnih mesta, radi ostvarivanja nadležnosti Direkcije (NCSA, SAA i NDA)</p> <p>-Upućivanje službenika Direkcije koji će rukovoditi radom podregistra tajnih podataka u Misiju Crne Gore pri NATO u Briselu.*</p>	2011-12.	*Na osnovu Sporazuma sa MVPEI predviđeno za septembar 2011
Aktivnost 3 Bezbjednost lica	Organi državne uprave, DZTP	<p>-Izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima za fizička lica i NATO sertifikata za pristup NATO tajnim podacima za fizička lica - u kontinuitetu</p> <p>-Realizacija programa edukacije službenika državne uprave za rad i postupanje sa tajnim podacima – u kontinuitetu</p> <p>-Brifinzi lica koja posjeduju NATO sertifikate – u kontinuitetu</p> <p>-Bezbjednosne provjere od strane ANB za izдавanje dozvola za pristup nacionalnim i međunarodnim podacima.</p>	2011-12.	
Aktivnost 4 Administrativna bezbjednost i sistem registara	DZTP, MO, ANB	<p>-Uspostavljanje podregistara tajnih podataka za potrebe ministarstava i drugih državnih organa - u skladu sa potrebama</p> <p>-Otpočinjanje dostave NATO tajnih podataka u skladu sa Memorandumom o razumijevanju između Vrhovne komande savezničkih snaga za Evropu (SHAPE) i Direkcije za zaštitu tajnih podataka (NSA) o transportu tajnog materijala i Tehničkim aranžmanima između Vrhovne komande savezničkih snaga za Evropu (SHAPE) i Vlade Crne Gore</p>	2011-12.	*U Agenciji je imenovano odgovorno lice za vršenje unutrašnje kontrole nad sprovodenjem mjera zaštite tajnih podataka. Nakon izvršenja procjena ugroženosti donijeti su i ažurirani planovi čuvanja i rukovanja tajnim podacima.

		<ul style="list-style-type: none"> -Vršenje redovnih unutrašnjih kontrola - u kontinuitetu -Inspekcijski nadzor nad sprovodenjem Zakona o tajnosti podataka i primjenom međunarodnih ugovora - u kontinuitetu -Sprovodenje sistema mjera administrativne, fizičke i informacijske zaštite tajnih podataka od strane ANB paralelno sa djelovanjem Registra nacionalnih i podregistra NATO tajnih podataka* 		
Aktivnost 5 Fizička bezbjednost	DZTP, Organ državne upave	<ul style="list-style-type: none"> -Održati i unaprijediti postojeći nivo fizičke bezbjednosti u skladu sa NATO standardima–kontinuirana aktivnost -Pružanje stručne pomoći i nadzor nad uspostavljanjem mjera fizičke bezbjednosti u novim prostorijama registra NATO i EU tajnih podataka u Ministarstvu odbrane i Operativnom centru Vojske Crne Gore. 	2011-12	
Aktivnost 6 INFOSEC	Vlada, MO, DZTP	<ul style="list-style-type: none"> -Donošenje Akcionog plana za unapređenje funkcija INFOSEC-a. -Nabavka TEMPEST SDIP27 Level 1 Lap-top uređaja i secure fax uređaja. -Nastavak sa korišćenjem i po potrebi proširenje mreže PEM HART stanica za razmjenu NATO RESTRICTED tajnih podataka. -Početak elektronske razmjene glasovnih/pisanih NATO tajnih podataka do i uključujući stepen SECRET putem sigurnih kripto-komunikacionih sistema, na relaciji Brisel – Podgorica – Avganistan. -Nabavka i instalacija ACN sistema za sigurnu elektronsku razmjenu EU RESTRICTED tajnih podataka.* 	2011-12.	*Oprema je instalirana u Crnoj Gori i Belgiji - tokom septembra 2011. se očekuje instalacija opreme u Avganistanu.
Aktivnost 7 Razvijanje sposobnosti Cyber	MO	<ul style="list-style-type: none"> -Donošenje zakonskih propisa iz domena Cyber odbrane -Upoznavanje kadrova sa aktualnim procedurama i mjerama koja imaju primjenu u 	2011-12.	

odbrane		razvijenim informatičkim društvima. Primjena međunarodnih iskustava iz ove oblasti. -Formiranje i razvoj Odsjeka za zaštitu informaciono-komunikacionih sistema i telekomunikacija u sklopu Sektora za razvoj i zaštitu informacioniono – komunikacionih sistema, Ministarstva odbrane.		
Aktivnost 8 Realizacija Partnerskog cilja za Crnu Goru »Nacionalni program za bezbjednosnu saradnju sa NATO« visoko-prioritetna aktivnost	DZTP	-Uskladivanje nacionalnog zakonodavstva sa zahtjevima bezbjednosne politike NATO i nastavak revizije postojeće nacionalne bezbjednosne politike i pravila, u cilju osiguranja minimuma svih NATO standarda u oblastima: bezbjednosti lica, bezbjednosti podataka, INFOSEC-a i fizičke bezbjednosti	2011-12.	
Aktivnost 9 Međunarodna saradnja	Vlada, DZTP	-Zaključivanje bilateralnih sporazuma o razmjeni i zaštiti tajnih podataka - nastavak saradnje u vezi sa zaključivanjem sporazuma sa Kiprom, Grčkom, BiH i dr.	2011-12.	

V PRAVNA PITANJA

Aktivnost 1 Pripreme za preuzimanje obavezujućih pravnih instrumenata koji prate proces pristupanja NATO	Skupština Vlada Ekspertska radna grupa	-Sprovodenje mjera u cilju stupanja na snagu NATO /PzM SOFA Sporazuma* -Potpisivanje i potvrđivanje dodatnog Protokola -Razmatranje potpisivanja i potvrđivanja daljeg dodatnog Protokola -Nastavak rada ekspertske Radne grupe koja će analizirati i pripremiti predloge za realizaciju aktivnosti koje prate proces pristupanja NATO-u i pratiti njihovo sprovođenje.** -Dalja komunikacija sa pravnim ekspertima NATO u NATO štabu u Briselu***	2011-12.	*Sofia PzM Sporazum i prateći Protokol potpisani u decembru 2008; Skupština CG ratifikovala oktobra 2009.g. **Ekspertska radna grupa formirana u aprilu 2011. ***Na sjednici RG početkom avgusta gostovao NATO ekspert za pravna pitanja radi uspostavljanja redovne saradnje i komunikacije.
---	--	--	----------	---